

SEAT No. _____

No. of Printed Pages : 2

SARDAR PATEL UNIVERSITY
B.Com Examination, Second Semester

[112A9-E]

Thursday, Date: 06/04/2017

Session : Morning

Time :10.00 Am to 12.00 Pm

Subject / Course Code: UB02CCOM01

Subject / Course Title : Principals of Human Resource Management.

Total Marks: 60

Que-1 What is Human Resource Management ? State the objectives of H.R.M. and discuss the functions of H.R.M. (15)

OR

(A) State the process of Human Resource Planning. (08)

(B) Explain the difference between Job description and Job specification. (07)

Que-2 What is Recruitment ? State the importance of Recruitment and discuss the Direct and Indirect sources of Recruitment. (15)

OR

(A) Explain the Selection Process of Personnel in modern organization ? (08)

(B) Write a short note. On the Job training methods. (07)

Que-3 What is Performance Appraisal ? State the importance of Performance Appraisal and Discuss the modern methods of Performance Appraisal. (15)

OR

(A) Define Personnel Compensation and Explain the objectives of Compensation program. (08)

(B) Write a short note on. "Types of Wages". (07)

Que-4 What is Industrial Dispute ? Explain the causes of Industrial Dispute and State the preventive measures of Industrial Dispute. (15)

OR

(A) What is Trade Union ? Explain the functions of Trade Union. (08)

(B) Write a short note on. "Collective Bargaining". (07)

*****

SEAT NO. _____

No. of Printed Pages : 2

SARDAR PATEL UNIVERSITY

B.Com Examination, Second Semester

[119A9-6]

Thursday, Date: 06/04/2017

Session : Morning

Time : 10.00 Am to 12.00 Pm

Subject / Course Code: UB02CCOM01

Subject / Course Title : Principals of Human Resource Management.

Total Marks: 60

પ્રશ્ન-1 માનવ સંસાધન સંચાલન એટલે શું ? માનવ સંસાધન સંચાલનના હેતુઓ જણાવો અને માનવ સંસાધન સંચાલનના કાર્યો ચર્ચો. (15)

અથવા

(અ) માનવ સંસાધન આયોજનની પ્રક્રિયા જણાવો. (08)

(બ) કાર્યવર્ણન અને કાર્યવિશિષ્ટીકરણ નો તફાવત સમજાવો. (07)

પ્રશ્ન-2 ભરતી એટલે શું ? ભરતીનું મહત્વ જણાવો અને ભરતીનાં પ્રત્યક્ષ અને પરોક્ષ પ્રાપ્તિ સ્થાનોની ચર્ચા કરો. (15)

અથવા

(અ) આધુનિક વ્યવસ્થાતંત્રમાં કર્મચારી પસંદગીની પ્રક્રિયા ચર્ચો. (08)

(બ) ટૂંકનોંધ લખો. - કાર્યસ્થળે તાલીમની પદ્ધતિઓ. (07)

પ્રશ્ન-3 કાર્યમૂલ્યાંકન એટલે શું ? કાર્યમૂલ્યાંકનનું મહત્વ જણાવો અને કાર્ય મૂલ્યાંકનની આધુનિક પદ્ધતિઓ ચર્ચો. (15)

અથવા

(અ) કર્મચારી વળતરની વ્યાખ્યા આપો અને કર્મચારી વળતરના હેતુઓ જણાવો. (08)

(બ) ટૂંકનોંધ લખો. - વેતનના પ્રકારો. (07)

પ્રશ્ન-4 ઔદ્યોગિક ઝઘડો એટલે શું ? ઔદ્યોગિક ઝઘડાના કારણો સમજાવો અને ઔદ્યોગિક ઝઘડો અટકાવવાના ઉપાયો જણાવો. (15)

અથવા

(અ) મજૂર સંઘ એટલે શું ? મજૂર સંઘના કાર્યો સમજાવો. (08)

(બ) ટૂંકનોંધ લખો. - સામૂહિક સોદાગીરી. (07)

*****

(A-18-Eng)

Seat No.: _____

No. of Printed Pages : **2**

SARDAR PATEL UNIVERSITY

B.Com (2010 Batch) Second Semester Examination (NO)

Monday, 20th March 2017, 02-00 P.M. TO 04-00 PM

Subject : Principles of Human Resource Management

Subject Code : UB02CCOM02

Total Marks: 60

Note: Figures to the right indicate marks.

Q.1 Give meaning of Human Resource Management and explain its functions. (15)

OR

Q.1 Give concept of Human Resource Planning and explain its process. (15)

Q.2 Give meaning of recruitment and explain its sources. (15)

OR

Q.2 Give importance of employee training and explain on- the- job training techniques. (15)

Q.3 Give concept of performance appraisal and explain traditional methods of appraisal. (15)

OR

Q.3 Explain the concept of compensation system and discuss factors affecting it. (15)

Q.4 Explain functions and problems of trade union. (15)

OR

Q.4 Discuss meaning and causes of industrial disputes. (15)

————— X —————
                    (1)

[A-18-GUJ] Seat No. _____

No. of printed page: ૧

SARDAR PATEL UNIVERSITY
B.Com. (II SEMESTER) (NC) (2010 BATCH) EXAMINATION
2017
Monday, 20th March
2.00 p.m. to 4.00 p.m.
UB02CCOM02
Principle of Human Resource Management

કુલ ગુણ: ૬૦

નોંધ : જમણી બાજુના આંકડા ગુણ દર્શાવે છે.

- પ્ર.૧ માનવ શક્તિ આયોજનનો અર્થ સ્પષ્ટ કરી તેના કાર્યો સમજાવો. (૧૫)
અથવા
પ્ર.૧ માનવ શક્તિ આયોજનનો ખ્યાલ આપી તેની પ્રક્રિયાનું વર્ણન કરો. (૧૫)
- પ્ર.૨ માનવ સાધનના પ્રાપ્તિ સ્થાનોની વિગતે ચર્ચા કરો. (૧૫)
અથવા
પ્ર.૨ કર્મચારી તાલીમનું મહત્વ સ્પષ્ટ કરી “ઓન ધ જોબ” (નોકરી દરમિયાન) તાલીમ પદ્ધતિનું વર્ણન કરો. (૧૫)
- પ્ર.૩ કામગીરી મૂલ્યાંકનનો ખ્યાલ સ્પષ્ટ કરી મૂલ્યાંકનની પરંપરાગત પદ્ધતિઓની ચર્ચા કરો. (૧૫)
અથવા
પ્ર.૩ વેતન સંબંધી નીતિનો અર્થ સ્પષ્ટ કરી તેને અસર કરતા પરિબલોનું વર્ણન કરો. (૧૫)
- પ્ર.૪ કર્મચારી મંડળોના કાર્યો અને સમસ્યાઓનું વર્ણન કરો. (૧૫)
અથવા
પ્ર.૪ ઔદ્યોગિક વિવાદનો અર્થ સ્પષ્ટ કરી તેના કારણોના વિગતે ચર્ચા કરો. (૧૫)

[6/A12E] Seat No: _____

No. of printed pages: 2

SARDAR PATEL UNIVERSITY
B Com (II Semester) Examination
Tuesday, 28th March, 2017
10.00 am - 12.00 pm
UB02CCOM02 - Accountancy - II

Total Marks: 60

- Note:** 1. Figures to the right indicate marks.
 2. Show all necessary workings.

- Q.1 (a) What is a Balance Sheet ? State the objectives of preparing Balance Sheet. (08)
 (b) Explain the Limitations of Balance Sheet. (07)

OR

- Q.1 (a) From the following information ascertain: (10)
 1) Owner's Funds 2) Capital Employed 3) Net Working Capital

Particulars	Rs.	Particulars	Rs.
Capital	40000	National Saving Certificates	2000
Drawings	10000	Prepaid Salary	1000
Loan from Financial Institution	30000	Worker's Profit Sharing Fund	4000
Creditors	25000	Telephone Deposit	1000
Loose Tools	3000	P & L A/c (Dr. balance)	5000
Reserve Fund	6000	Goodwill	5000
Workmen's Accident Compensation Fund	2000	Land and Building	40000
Cash	6000	Bills Payable	5000
Debtors	20000	Stock	11000
Machinery	14000	Loan from a friend (Repayable after 5 years)	10000
Furniture	4000		

- (b) Briefly describe the functions of Balance Sheet. (05)

- Q.2 Asha Ltd. issued 20000 Equity shares of Rs. 10 each at a premium of Re. 1 per share. The amount was payable as under: (15)

On Application	Rs. 2
On Allotment	Rs. 4 (including premium)
On First Call	Rs. 3
On Final Call	Rs. 2

Applications were received for 30000 shares and the allotment was made as under :

- To applicants for 18000 shares - in full.
- To applicants for 8000 shares - 2000 shares
- To applicants for 4000 shares - Nil

Excess application money was utilised towards allotment money and calls-in-advance.

All moneys were received on all the shares except the final call money on 2000 shares held by Smt. Neha.

Pass necessary Journal Entries in the books of Asha Ltd.

OR

- Q.2 Prasad Limited issued 2000 Equity shares of Rs. 10 each at a premium of 20%. The amount was payable as under : (15)

On Application	Rs. 2
On Allotment	Rs. 5 (including premium)
On First Call	Rs. 3
On Final Call	Rs. 2

Applications were received for 3000 shares and pro-rata allotment was made on the applications for 2400 shares. Money overpaid on applications was employed on account of sum due on allotment.

Shri Vasant to whom 40 shares were allotted failed to pay anything after application and Smt. Grishma the holder of 60 shares failed to pay the two calls. Pass necessary Journal Entries.

Q.3

(a) What are Financial Statements ? State the purposes of preparing Financial Statements. (08)

(b) Describe the limitations of Financial Statements. (07)

OR

Q.3 Write short notes on:

1. Common-Size Statements. (08)

2. Characteristics of Financial Statements. (07)

Q.4 The Trial Balance of Ishita Ltd. as on 31st March, 2016 is as follows:

(15)

Debit Balances	Rs.	Credit Balances	Rs.
Calls-in-arrear	5000	Equity share capital	300000
Land and Building	150000	Provision for bad debts	2000
Machinery	100000	Creditors	30000
Carriage	5400	6% Debentures	25000
Salary and Wages	40000	GDR Bonds	20000
Furniture	30000	Securities Premium	3000
Bank Charges	100	Unpaid Wages	1000
Coal, Gas and Water	1000	Discount	2000
Rent	6000	Sundry receipts	500
General Expenses	15000	Sales	393500
Debtors	82000	Public Deposits	20000
Opening Stock	55000	Bills Payable	5000
10% Investment (1-10-2016)	30000	Interest on Investments	500
Cash at Bank	5000		
Cash on Hand	1000		
Preliminary expenses	3000		
Purchases	250000		
Bills Receivable	10000		
Loss on Issue of Debentures	2000		
P & L A/c (1-4-2015)	10000		
Advance to Staff	2000		
	802500		802500

Adjustments :

- 1) Closing Stock was Rs. 90000.
- 2) Write off 50% Preliminary expenses.
- 3) Transfer Rs. 10000 to Reserve Fund.
- 4) Goods worth Rs. 2000 was destroyed by fire on 25th March, 2016, which was insured. The Insurance Company admitted a claim of Rs. 1500.
- 5) Authorised capital of the company is Rs. 5 lakhs, divided into 50000 Equity Shares of Rs. 10 each.

Prepare Trading and Profit and Loss Account for the year ending 31st March, 2016 and a Balance Sheet in the form prescribed under Schedule-VI to the Companies Act, 1956.

OR

Q.4 Prepare a format of Horizontal Balance Sheet as per Part-I of Schedule-VI to the Companies Act, 1956.

(15)

[6/A-12] Seat No. _____

No. of printed page: 02

SARDAR PATEL UNIVERSITY
B. Com. (II Semester) Examination
Tuesday, 28th March 2017
10.00 am - 12.00 pm
UB02CCOM02 : Accountancy-II

કુલ ગુણ : ૬૦

નોંધ : (૧) જમણી તરફના અંક પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે. (૨) જરૂરી તમામ ગણતરીઓ દર્શાવવી.

- પ્ર.૧ (૦૮)
(અ) પાકું સરવૈયું એટલે શું? પાકું સરવૈયું તૈયાર કરવાના હેતુઓ જણાવો. (૦૭)
(બ) પાકા સરવૈયાની મર્યાદાઓ સમજાવો.

અથવા

- પ્ર.૧ (૧૦)
(અ) નીચેની માહિતી પરથી-

(૧) માલિકીનાં ભંડોળો (૨) રોકાયેલી મૂડી અને (૩) ચોખ્ખી કાર્યશીલ મૂડીની ગણતરી કરો

વિગત	રૂા.	વિગત	રૂા.
મૂડી	૪૦૦૦૦	રાષ્ટ્રીય બચતપત્રો	૨૦૦૦
ઉપાડ	૧૦૦૦૦	અગાઉથી ચૂકવેલ પગાર	૧૦૦૦
નાણાંકીય સંસ્થાની લોન	૩૦૦૦૦	કારીગર નફાભાગ ભંડોળ	૪૦૦૦
લેણદાર	૨૫૦૦૦	ટેલિફોન ક્રિપોઝિટ	૧૦૦૦
છૂટાં ઓજારો	૩૦૦૦	નફા-નુકશાન ખાતુ (ઉ)	૫૦૦૦
અનામત ભંડોળ	૬૦૦૦	પાઘડી	૫૦૦૦
કામદાર અકસ્માત વળતર ફંડ	૨૦૦૦	જમીન અને મકાન	૪૦૦૦૦
રોકડ	૬૦૦૦	દેવી ફૂંડી	૫૦૦૦
દેવાદારો	૧૪૦૦૦	સ્ટોક	૧૧૦૦૦
ફર્નિચર	૪૦૦૦	મિત્રની લોન	૧૦૦૦૦

(પાંચ વર્ષ પછી પરત કરવાની)

- (બ) પાકા સરવૈયાનાં કાર્યોનું ટૂંકમાં વર્ણન કરો. (૦૫)
(૧૫)

પ્ર.૨ આશા લિમિટેડે ૨૦૦૦૦ ઈક્વિટી શેર દરેક રૂા. ૧૦નો એવા શેર દીઠ રૂા. ૧ના પ્રીમિયમ બહાર પાડ્યા. રકમ નીચે પ્રમાણે ચૂકવવાની હતી:

અરજી સાથે	રૂા. ૨
મંજૂરી સાથે	રૂા. ૪ (પ્રીમિયમ સહિત)
પ્રથમ હપતા સાથે	રૂા. ૩
છેલ્લા હપતા સાથે	રૂા. ૨

૩૦૦૦૦ શેર માટે અરજીઓ મળી અને નીચે મુજબ શેરની વહેંચણી કરવામાં આવી.

૧. ૧૮૦૦૦ શેરના અરજદારોને - પૂરા
૨. ૮૦૦૦ શેરના અરજદારોને - ૨૦૦૦ શેર
૩. ૪૦૦૦ શેરના અરજદારોને - શૂન્ય

અરજી સાથે વધારે ભરાયેલાં નાણાં મંજૂરી વખતે લેણી થતી રકમ પેટે અને અગાઉથી મળેલા હપતા

પેટે વાપરવામાં આવ્યા.

બધા જ શેર પર મંગાવેલ બધી રકમો પૈકી શ્રીમતી નેહા એ ધારણ કરેલા ૨૦૦૦ શેર પર છેલ્લા

હપતાના નાણાં સિવાય પૂરેપૂરી રકમ મળી ગઈ હતી.

આશા લિમિટેડના ચોપડે જરૂરી આમનોંધ લખો.

અથવા

પ્ર.૨ પ્રસાદ લિમિટેડે રૂા. ૧૦નો એક એવા ૨૦૦૦ ઈક્વિટી શેર, ૨૦%ના પ્રીમિયમ બહાર પાડ્યા, જેના પર રકમ નીચે મુજબ ભરવાની હતી :

અરજી સાથે	રૂા. ૨
મંજૂરી સાથે	રૂા. ૫ (પ્રીમિયમ સહિત)
પ્રથમ હપતા સાથે	રૂા. ૩
છેલ્લા હપતા સાથે	રૂા. ૨

૩૦૦૦ શેર માટે અરજી મળી અને ૨૪૦૦ શેર અરજીઓની પ્રમાણસર ધોરણે ફાળવણી કરવામાં આવી અરજી સાથે મળેલ વધારાની રકમનો ઉપયોગ મંજૂરીના હપતા વખતે કર્યો.
શ્રી વસન્ત કે જેના ૪૦ શેર મંજૂર કરવામાં આવ્યા હતા તે અરજીનાં નાણાં ભર્યા બાદ કોઈપણ રકમ ભરવામાં નિષ્ફળ જાય છે. શ્રીમતી ગ્રીષ્મા કે જે ૬૦ શેર ધરાવે છે તેણી બંને હપતાની રકમ ભરવામાં નિષ્ફળ જાય છે. જરૂરી આમનોંધ પસાર કરો.

પ્ર.૩

- (અ) નાણાંકીય પત્રકો એટલે શું? નાણાંકીય પત્રકો તૈયાર કરવાના હેતુઓ જણાવો.
(બ) નાણાંકીય પત્રકોની મર્યાદાઓ વર્ણવો.

(૦૮)
(૦૭)

અથવા

પ્ર.૩ નીચેના પર ટૂંકનોંધ લખો:

- (૧) સામાન્ય માપનાં પત્રકો
(૨) નાણાંકીય પત્રકોનાં લક્ષણો

(૦૮)
(૦૭)

પ્ર.૪ ઇશિતા લિમિટેડનું તા. ૩૧મી માર્ચ ૨૦૧૬ના રોજનું કાર્ય સરવૈયું નીચે મુજબ છે:

(૧૫)

ઉધાર બાકીઓ	રૂ.	જમા બાકીઓ	રૂ.
બાકી હપતા	૫૦૦૦	ઈક્વિટી શેરમૂડી	૩૦૦૦૦૦
જમીન અને મકાન	૧૫૦૦૦૦	ઘાલખાદ અંગે જોગવાઈ	૨૦૦૦
ચંત્રો	૧૦૦૦૦૦	લેણદારો	૩૦૦૦૦
આવક માલ ગાડાભાડું	૫૪૦૦	૬%ના ડિવેન્ડર	૨૫૦૦૦
પગાર અને મજૂરી	૪૦૦૦૦	જીડીઆર બોન્ડ્સ	૨૦૦૦૦
કર્નિચર	૩૦૦૦૦	જામીનગીરી પ્રીમિયમ	૩૦૦૦
બેન્ક ચાર્જસ	૧૦૦	પગાર ચૂકવવાનો બાકી	૧૦૦૦
કોલસો, ગેસ અને પાણી	૧૦૦૦	વટાવ	૨૦૦૦
ભાડું	૬૦૦૦	પરચુરણ આવક	૫૦૦
સામાન્ય ખર્ચાઓ	૧૫૦૦૦	વેચાણ	૩૬૩૫૦૦
ટેવાદારો	૮૨૦૦૦	જાહેર થાપણો	૨૦૦૦૦
શરૂઆતનો સ્ટોક	૫૫૦૦૦	ટેવી હૂંડી	૫૦૦૦
૧૦%ના રોકાણો (૦૧-૧૦-૨૦૧૬)	૩૦૦૦૦	રોકાણો પર વ્યાજ	૫૦૦
બેન્કમાં રોકડ	૫૦૦૦		
હાથ પર રોકડ	૧૦૦૦		
પ્રાથમિક ખર્ચ	૩૦૦૦		
ખરીદી	૨૫૦૦૦૦		
લેણી હૂંડી	૧૦૦૦૦		
નફા-નુકશાન ખાતુ (૦૧-૦૪-૨૦૧૫)	૧૦૦૦૦		
સ્ટાફ એડવાન્સ	૨૦૦૦		
	૮૦૨૫૦૦		૮૦૨૫૦૦

હવાલાઓ: ૧. આખરનો સ્ટોક રૂ. ૬૦૦૦૦૦ હતો.

૨. પ્રાથમિક ખર્ચના ૫૦% માંડી વાળવાના છે.

૩. અનામત ભંડોળ ખાતે રૂ. ૧૦૦૦૦૦ લઈ જાઓ.

૪. તા. ૨૫ માર્ચ ૨૦૧૬ના રોજ રૂ. ૨૦૦૦નો માલ આગથી બળી ગયો હતો, જેનો વીમો ઉતરાવેલ હતો. વીમા કંપનીએ રૂ. ૧૫૦૦ દાવો મંજૂર કરેલ છે.

૫. કંપનીની સત્તાવાર મૂડી રૂ. ૫૦૦૦૦૦ની છે, જે રૂ. ૧૦નો એક એવા ૫૦૦૦૦ ઇક્વિટી શેરોમાં વહેંચાયેલી છે.

તા. ૩૧મી માર્ચ, ૨૦૧૬ના રોજ પૂરા થતા વર્ષનું વેપાર અને નફા-નુકશાન ખાતુ અને તે જ તારીખનું કંપનીનું ૧૯૫૬ના કંપનીધારાના પરિશિષ્ટ-૬ મુજબનું પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો.

અથવા

પ્ર.૪ કંપનીધારો ૧૯૫૬ના પરિશિષ્ટ-૬ના ભાગ-૧માં આપવામાં આવ્યા મુજબ આડા પાકા સરવૈયાનો નમૂનો તૈયાર કરો.

(૧૫)

*****

(158A-7-Eng)

SEAT No. _____

No. of Printed Pages : 2

SARDAR PATEL UNIVERSITY

B.Com Examination

II- Semester

Saturday

Date 01/04/2017

Evening Session Time: 10.00 am to 12.00 pm.

Subject/Course Code: Monetary economics

Subject/Course Code: UB02CCOM03

Total Weightage/Marks:60

-
Q-1	(A) Explain the functions of money.	(08)
	(B) Distinguish between Fisher's transaction theory and Cambridge's cash balance approach.	(07)
OR		
Q-1	Explain Milton Friedman's A restatement of quantity theory of money.	(15)
Q-2	(A) Describe the limitations of Index number.	(08)
	(B) Explain a Model business cycle with the diagram,	(07)
OR		
Q-2	What is inflation? Discuss the causes and effects of inflation.	(15)
Q-3	(A) Describe the functions of commercial banks.	(08)
	(B) Explain the credit creation process with the help of numerical example.	(07)
OR		
Q-3	Describe the objectives of monetary policy. Discuss the quantitative and qualitative instruments of monetary policy.	(15)
Q-4	(A) Explain the J. B. Say's law of market.	(08)
	(B) Discuss the liquidity preference theory.	(07)
OR		
Q-4	Explain the Keynesian theory of income and employment with the help of consumption function.	(15)

(1)

(P.T.O.)

(15& A-7-10)

SEAT No. _____

SARDAR PATEL UNIVERSITY

B.Com Examination

II- Semester

Saturday

Date 01/04/2017

Evening Session Time: 10.00 am to 12.00 pm.

Subject/Course Code: Monetary economics

Subject/Course Code: UB02CCOM03

Total Weightage/Marks:60

- Q-1** (A) નાણાના કાર્યો સમજાવો. (08)
(B) ફિશરનો રોકડ વ્યવહારનો સિદ્ધાંત અને કેમ્બ્રિજ નો રોકડ પુરાંત અભિગમ વચ્ચે નો તફાવત સ્પષ્ટ કરો. (07)
- OR**
- Q-1** મિલ્ટન ફ્રિડમેનના નાણાના પરિમાણ ના સિદ્ધાંત નુ પુનઃકથન સમજાવો (15)
- Q-2** (A) સુચકચાક ની મર્યાદાઓ નુ વર્ણન કરો. (08)
(B) મોડલ વ્યાપાર ચક્ર આકૃતિની મદદથી સમજાવો. (07)
- OR**
- Q-2** કુગાવો એટલે શું? કુગાવાના કારણો અને અસરો ની ચર્ચા કરો. (15)
- Q-3** (A) વાણિજ્ય બેન્કોના કાર્યોનું વર્ણન કરો. (08)
(B) શાખસર્જન ની પ્રક્રિયા આંકડાકીય ઉદાહરણ ની મદદ સાથે સમજાવવો. (07)
- OR**
- Q-3** નાણાકીય નીતિના હેતુઓનુ વર્ણન કરો. નાણાકીય નિતીના પરિમાણાત્મક અને ગુણાત્મક સાધનોની ચર્ચા કરો. (15)
- Q-4** (A) જે બી સે નો બજારનો નિયમ સમજાવો. (08)
(B) તરલતા પસંદગીના સિદ્ધાંતની ચર્ચા કરો. (07)
- OR**
- Q-4** કેઇન્સ નો આવક અને રોજગારીનો સિદ્ધાંત વપરાશ વિધેય ની મદદ સાથે સમજાવો. (15)

—*—

— X —
(2)

SARDAR PATEL UNIVERSITY
B Com (II - Semester) Examination
2017
Friday, 31st March
10.00 am - 12.00 pm
UB02CCOM04 - Business Mathematics II

કુલ ગુણ : ૬૦

- નોંધ: ૧) સાદા ગણન ચંત્રના ઉપયોગની છૂટ છે.
 ૨) આલેખ પત્ર વિનંતી કરવાથી મળશે.

પ્ર.૧

(અ) વિકલનની વ્યાખ્યા આપી તેના નિયમો જણાવો. (૦૬)

(બ) નીચેના વિધેયો માટે dy/dx શોધો. (૦૬)

(i) $y = 4x^3 + 4e^x + \log x$ (ii) $y = x^4 e^x$

(iii) $y = \frac{2x+3}{3x+1}$

અથવા

પ્ર.૧

(અ) વ્યાખ્યાનો ઉપયોગ કરી વિધેય $f(x) = x^2 + 3x$ માટે $f'(x)$ મેળવો. (૦૫)(બ) વિધેય $y = x^3 - 3x^2 - 9x + 5$ ની મહત્તમ અને ન્યૂનતમ કિંમતો શોધો. (૦૫)(ક) નીચેના વિધેયો માટે dy/dx મેળવો. (૦૫)

(i) $y = (4x^2 + 3x + 5)^7$ (ii) $y = 3t^2 + 4t, x = t^2 + 5t$

પ્ર.૨

(અ) નીચેનાની કિંમતો શોધો. (૦૫)

(i) ${}^{10}C_3$ (ii) ${}^4C_1 + {}^4P_2$ (iii) ${}^5C_2 \times {}^5P_2$ (૦૫)

(બ) નીચેના સમીકરણોનો ઉકેલ મેળવો.

(i) ${}^{15}P_x = 2730$ (ii) ${}^nP_3 : (n+1)P_3 = 3:4$ (૦૫)

(ક) 2, 1, 7, 8, 0, 4 માંથી બધા જ અંકોનો ઉપયોગ કરીને છ આંકડાની જુદી જુદી કેટલી સંખ્યાઓ બનાવી શકાય ? તેમાંથી કેટલી સંખ્યાઓને 5 વડે નિઃશેષ ભાગી શકાય ?

અથવા

પ્ર.૨

(અ) નીચેના શબ્દોમાંથી બધા જ અક્ષરોનો ઉપયોગ કરીને કેટલા ક્રમચયો બનાવી શકાય ? (૦૫)

(i) SARDAR (ii) CORRELATION (૦૫)

(બ) ${}^9C_5 + {}^9C_6 + {}^{10}C_7 + {}^{11}C_8$ ની કિંમત મેળવો. (૦૫)

(ક) 4 પ્રાધ્યાપકો, 2 વિદ્યાર્થીનીઓ અને 6 વિદ્યાર્થીઓમાંથી 1 પ્રાધ્યાપક અને ઓછામાં ઓછી 1 વિદ્યાર્થીની આવે તેવી 4 વ્યક્તિઓની સમિતિ કેટલી રીતે બનાવી શકાય ? (૦૫)

પ્ર.૩

(અ) બે બિંદુમાંથી પસાર થતી સુરેખાનું સમીકરણ મેળવો. (૦૫)

(બ) $(-2, 1)$, $(3, 2)$ અને $(-2, -2)$ શિરોબિંદુવાળા ત્રિકોણનું ક્ષેત્રફળ મેળવો. (૦૫)

- (ક) એક રેખા $x + 2y - 1 = 0$ અને $2x + 3y - 4 = 0$ ના છેદનબિંદુમાંથી પસાર થાય છે અને તે બંને અક્ષો પર સમાન અંતઃખંડો કાપે છે, તો તેનું સમીકરણ મેળવો. (૦૫)

અથવા

પ્ર.૩

- (અ) X અક્ષ પર 'a' અંતઃખંડ અને Y અક્ષ પર 'b' અંતઃખંડ કાપતી સુરેખાનું સમીકરણ મેળવો. (૦૫)
 (બ) $2x + 7y - 9 = 0$ અને $3x + 2y - 5 = 0$ ના છેદનબિંદુમાંથી પસાર થતી અને $5x + 2y + 11 = 0$ ને લંબ હોય તેવી રેખાનું સમીકરણ મેળવો. (૦૫)
 (ક) $(k, 3)$ અને $(-2, 1)$ ને જોડતી સુરેખા $(-3, 2)$ અને $(1, 0)$ ને જોડતી સુરેખાને સમાંતર હોય તો k ની કિંમત શોધો. (૦૫)

પ્ર.૪

- (અ) નીચેના પદો સમજાવો. (૦૫)
 (i) ઉકેલ (ii) પ્રાપ્ય ઉકેલ (iii) પ્રતિબંધો
 (બ) નીચે આપેલી સુરેખ આયોજનની સમસ્યાનો આલેખની રીતે ઉકેલ મેળવો. (૦૫)

$$\text{Max } Z = 4x + 5y$$

$$\text{s.t. } 3x + 6y \leq 2100$$

$$6x + 5y \leq 2100$$

$$\text{and } x, y \geq 0$$
 (ક) નીચે આપેલી નિયુક્તિની સમસ્યામાં સમય ન્યુનતમ થાય તેવો ઉકેલ મેળવો. (૦૫)

કાર્ય

	P	Q	R	S
વ્યક્તિઓ				
A	12	15	18	8
B	13	10	9	14
C	10	12	15	13
D	7	8	9	14

અથવા

પ્ર.૪

- (અ) નીચેની સુરેખ આયોજનની સમસ્યાનો આલેખની રીતે ઉકેલ મેળવો. (૦૭)

$$\text{Max } Z = 20x + 10y$$

$$\text{s.t. } 3x + y \geq 30$$

$$x + 2y \leq 40$$

$$4x + 3y \geq 60$$

$$\text{and } x, y \geq 0$$
 (બ) નીચેની નિયુક્તિની સમસ્યામાં નફો મહત્તમ થાય તેવો ઉકેલ મેળવો. (૦૮)

કાર્ય

	A	B	C	D
કારીગર				
P	11	12	13	14
Q	14	15	16	17
R	15	16	17	18
S	18	17	16	15

SARDAR PATEL UNIVERSITY
B Com (II - Semester) Examination
2017
Friday, 31st March
10.00 am - 12.00 pm
UB02CCOM04 - Business Mathematics II

Total Marks : 60

Note: 1) Use of simple calculator is permitted.
 2) Graph papers will be supplied on request.

Q.1

- (a) Define the derivative of a function and explain the rules of differentiation. (06)
 (b) Find dy/dx of the following functions. (09)
 (i) $y = 4x^3 + 4e^x + \log x$ (ii) $y = x^4 e^x$
 (iii) $y = \frac{2x+3}{3x+1}$

OR

Q.1

- (a) Find $f'(x)$ of the function $f(x) = x^2 + 3x$, using definition. (05)
 (b) Find the maximum and minimum values of the function $y = x^3 - 3x^2 - 9x + 5$ (05)
 (c) Find dy/dx of the following functions. (05)
 (i) $y = (4x^2 + 3x + 5)^7$ (ii) $y = 3t^2 + 4t, x = t^2 + 5t$

Q.2

- (a) Find the values of the following: (05)
 (i) ${}^{10}C_3$ (ii) ${}^4C_1 + {}^4P_2$ (iii) ${}^5C_2 \times {}^5P_2$
 (b) Solve the following equations. (05)
 (i) ${}^{15}P_x = 2730$ (ii) ${}^nP_3 : {}^{(n+1)}P_3 = 3:4$
 (c) How many different numbers of six digits can be formed by using the digits 2, 1, 7, 8, 0, 4? How many of them will be divisible by 5. (05)

OR

Q.2

- (a) How many different words can be permuted by using all the letters of the following words: (05)
 (i) SARDAR (ii) CORRELATION
 (b) Find the value of ${}^9C_5 + {}^9C_6 + {}^{10}C_7 + {}^{11}C_8$ (05)
 (c) In how many ways a committee of 4 members can be formed out of 4 professors, 6 boys and 2 girls so as to include 1 professor and at least 1 girl? (05)

Q.3

- (a) Derive the equation of a straight line passing through two points. (05)
 (b) Obtain the area of triangle formed by the vertices $(-2, 1)$, $(3, 2)$ and $(-2, -2)$. (05)

- (c) A line passes through the point of intersection of the lines $x + 2y - 1 = 0$ and $2x + 3y - 4 = 0$ and it makes equal intercepts on both axes. Find its equation. (05)

OR

Q.3

- (a) Obtain the equation of a line making intercept 'a' on X axis and 'b' on Y axis. (05)
 (b) Find the equation of a line passing through the point of intersection of the lines $2x + 7y - 9 = 0$ and $3x + 2y - 5 = 0$ and perpendicular to $5x + 2y + 11 = 0$. (05)
 (c) The line joining the points (k, 3) and (-2, 1) is parallel to the line joining the points (-3, 2) and (1, 0). Find the value of k. (05)

Q.4

- (a) Explain the following terms: (05)
 (i) Solution (ii) Feasible Solution (iii) Constraints
 (b) Solve the following LPP by graphical method. (05)
 $\text{Max } Z = 4x + 5y$
 s.t. $3x + 6y \leq 2100$
 $6x + 5y \leq 2100$
 and $x, y \geq 0$
 (c) Solve the following assignment problem so as to minimize the total time. (05)

		Job			
		P	Q	R	S
Persons	A	12	15	18	8
	B	13	10	9	14
	C	10	12	15	13
	D	7	8	9	14

OR

Q.4

- (a) Solve the following LPP by graphical method. (07)
 $\text{Max } Z = 20x + 10y$
 s.t. $3x + y \geq 30$
 $x + 2y \leq 40$
 $4x + 3y \geq 60$
 and $x, y \geq 0$
 (b) Solve the following assignment problem so that profit is maximum. (08)

		Jobs			
		A	B	C	D
Workers	P	11	12	13	14
	Q	14	15	16	17
	R	15	16	17	18
	S	18	17	16	15

[A-8 - E] Seat No. _____

No. of printed pages: 03

SARDAR PATEL UNIVERSITY
B.Com. (II Semester) (2010 Batch) EXAMINATION
Wednesday, 22nd March, 2017
2.00 p.m. to 4.00 p.m.

UB02CCOM04/12 : Fundamentals of Cost Accounting

Total Marks : 60

Q.1 What is Cost Accounting? Discuss various advantages and disadvantages (15)
of Cost Accounting.

OR

Q.1 Neel Ltd. manufactured 2500 electricity equipments for the year ending (15)
31-3-2015. The following information is available for production.

	Rs.
Opening Stock of raw materials	175000
Closing Stock of raw materials	75000
Purchases of raw materials	900000
Direct wages	750000
Factory overhead expenses	382500
Office overhead expenses	117500
Closing stock of finished goods	90000
Selling & distribution expenses	108000
Sales	3402000

The finished goods are valued on the basis of cost of production. Prepare Cost-Sheet per unit. The company has to supply 1000 units of electrical equipments.

However as after 31st March 2015 cost of material has increased by 15% and wages by 20%, factory & administration overhead per unit will remain unchanged. Selling expenses per unit will be Rs. 7. Prepare estimated Cost-Sheet showing the price at which units should be sold as so to earn the same rate of profit on cost as in the year ending 31-3-2015.

Q.2 Write notes on: (15)
(i) Features of a good wage system (ii) Time wage system

OR

Q.2 (A) From the following information calculate (05)

(i) Re-order stock level	
(ii) Minimum stock level	
(iii) Maximum stock level	
(iv) Average stock level	
Maximum delivery period	90 days
Average delivery Period	70 days
Maximum delivery period for emergency purchase	10 days
Maximum Consumption per day	60 units
Minimum consumption per day	40 units
Ordering Quantity	1200 units

- (B) Mira takes 48 hours to complete a job for which the time allowed is 60 hours. Her wage rate is Rs.20 per hour. (05)

Calculate total wages under the following methods.

- (i) Time wage (ii) Halsey Plan (ii) Rowan plan

- (C) Write note on: Types of Material (05)

- Q.3 Write note on: (15)

- (i) Classification of overhead
(ii) Absorption of overhead

OR

- Q.3 Calculate the machine hour rate in respect of machine 'Y' from the following information: (15)

Price of machine	Rs. 283780
Scrap value of the machine	10% of cost
Installation Charges	Rs. 16220
Useful life of the machine	15 year
Rent and rates of the factory per month	Rs. 12000
Three other similar machine are arranged in the total space of ractory Insurance premium of machine Y (per two months)	0.25%
Power consumption of machine Y (per annum)	Rs. 35000
Electricity for the factory (per month)	Rs. 1500
Machines Y is using 5 light points Total 15 light points in the factory	
Labour welfare expenses per worker per annum	Rs. 2400
Supervisor's salary per month	Rs. 3000

There are three workers in the factory who work after all machines equally.

Supervisor spends 3/4 of his time in supervision of the machine.
Repairs & maintenance of a machine Y (during useful life) Rs. 25000

Power consumption of machine Y is 2 units per hours

Rate of power per unit Rs. 3.50

Hire purchase installments of machine Y
(including interest Rs. 1862.50) Rs. 8000 (Per Six Months)

- Q.4 Discuss in detail various causes of disagreement of profit of cost and financial accounts. (15)

OR

Q.4 The following figures are available from Shiv Ltd.'s financial accounts for the year ended 31-3-2016. (15)

Particulars	Rs.
Direct material consumption	150000
Direct Wages	60000
Factory Overheads	228000
Administration overheads	150000
Selling & Distribution overheads	288000
Goodwill written off	6000
Bad debts	12000
Miscellaneous Income received	30000
Legal charges	3000
Interest on current account (credit)	6000
Sales (72000 units)	420000
Closing stock	
Finished stock (24000 units)	72000
work in progress (at prime cost in both books)	48000

The Cost Accounts Reveal :

- (1) Direct material consumption Rs. 168000.
- (2) Factory overhead at 20% on prime cost.
- (3) Administration overheads at Rs. 3 per unit of production.
- (4) Selling & distribution overhead at Rs. 4 per unit sold.

Prepare :

- (i) Cost Sheet
- (ii) Financial Profit & Loss account
- (iii) Reconciliation Statement

*****

SARDAR PATEL UNIVERSITY
B.Com. (II Semester) (NC-2010 Batch) Examination
2017
Wednesday, 22nd March
2.00 p.m. to 4.00 p.m.
UB02CCOM04/12 : Fundamentals of Cost Accounting

નોંધ : જમણી બાજુના આંક પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.

કુલ ગુણ : ૬૦

- પ્ર.૧ પડતર હિસાબી પદ્ધતિ એટલે શું ? તેના ફાયદાઓ અને ગેરફાયદાઓની ચર્ચા કરો. (૧૫)
અથવા
 પ્ર.૧ તારીખ ૩૧-૩-૨૦૧૫ ના રોજ પૂરા થતા વર્ષમાં નીલ લિ. એ ૨૫૦૦ ઇલેક્ટ્રીસીટીના (૧૫)
 સાધનો તૈયાર કર્યા તેની માહિતી નીચે પ્રમાણે મળી છે :

વિગત	રૂ.
કાચા માલનો શરૂનો સ્ટોક	૧૭૫૦૦૦
કાચા માલનો આખરનો સ્ટોક	૭૫૦૦૦
કાચા માલની ખરીદી	૮૦૦૦૦૦
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	૭૫૦૦૦૦
કારખાનાના ખર્ચા	૩૮૨૫૦૦
ઓફીસના ખર્ચા	૧૧૭૫૦૦
તૈયાર માલનો આખરનો સ્ટોક	૮૦૦૦૦
વેચાણ વિતરણ ખર્ચ	૧૦૮૦૦૦
વેચાણ	૩૪૦૨૦૦૦

તૈયાર માલનું મુલ્ય ઉત્પાદન પડતર પ્રમાણે છે. એકમદીઠ પડતર દર્શાવતું પત્રક તૈયાર કરો.

આ કંપની આ સાધનોના ૧૦૦૦ એકમ પૂરા પાડવાનો ભાવ ભરવા માંગે છે. ૩૧-૩-૨૦૧૫ ના રોજ પૂરા થતા વર્ષમાં પડતર પર મળેલ નફાનો દર મેળવવા ૧૦૦૦ એકમનો શો ભાવ ભરવો તે નીચેની માહિતીને ધ્યાનમાં લઈ નક્કી કરતું પત્રક પણ તૈયાર કરો.

તારીખ ૩૧-૩-૨૦૧૫ પછી માલસામાનની કિંમત ૧૫%. મજૂરી ખર્ચ ૨૦% વધશે, કારખાના અને ઓફીસના ખર્ચા એકમદીઠ બદલાતા નથી. વેચાણ વિતરણ ખર્ચ એકમદીઠ રૂ. ૭ થશે.

- પ્ર.૨ ટૂંક નોંધ લખો : (૧૫)
 (૧) સારી વેતન પ્રથાના લક્ષણો
 (૨) સમય વેતન પદ્ધતિ

અથવા

પ્ર.૨

(અ) નીચેની માહિતી પરથી ગણો :

(૦૫)

- (૧) વરદી સપાટી
- (૨) લઘુત્તમ સપાટી
- (૩) મહત્તમ સપાટી
- (૪) સરેરાશ સપાટી

માલ મેળવતા લાગતો વધુમાં વધુ સમય	૯૦ દિવસ
માલ મેળવતા લાગતો સરેરાશ સમય	૭૦ દિવસ
તાત્કાલિક માલ મેળવતા લાગતો સમય	૧૦ દિવસ
દિવસનાં વધુમાં વધુ વપરાશ	૬૦ એકમો
દિવસનાં ઓછામાં ઓછો વપરાશ	૪૦ એકમો
વરદી જથ્થો	૧૨૦૦ એકમો

(બ) મીરાને એક કાર્ય પુરું કરવા માટે ૬૦ કલાકનો સમય આપવામાં આવે છે, તેણી આ કાર્ય ૪૮ કલાકમાં પુરું કરે છે. તેનો વેતનદર કલાક દીઠ રૂ.૨૦ છે. નીચેની વેતન પદ્ધતિ મુજબ કુલ વેતનની ગણતરી કરો.

(૧) સમય વેતન (૨) હેલ્સી યોજના (૩) રોવેન યોજના

(ક) ટૂંક નોંધ લખો : માલ સામાનના પ્રકારો

(૦૫)

પ્ર.૩ ટૂંક નોંધ લખો :

(૧૫)

- (૧) પરોક્ષ ખર્ચનું વર્ગીકરણ
- (૨) પરોક્ષ ખર્ચની વહેંચણી

અથવા

પ્ર.૩ નીચેની માહિતી પરથી ચંત્ર 'Y' ના ચાંત્રિક કલાક દરની ગણતરી કરો.

(૧૫)

ચંત્રની કિંમત	રૂ. ૨૮૩૭૮૦
ચંત્રની ભંગાર કિંમત	કિંમતના ૧૦%
ચંત્રનું ઉપયોગી આયુષ્ય	૧૫ વર્ષ
ચંત્ર ગોઠવવાનો ખર્ચ	રૂ. ૧૬૨૨૦
કારખાનાનું ભાડું અને કરવેરો (માસિક)	રૂ. ૧૨૦૦૦
કારખાનાની કુલ જગ્યામાં બીજા એક સરખા ત્રણ ચંત્રો ગોઠવેલા છે.	
ચંત્ર Y નું વીમા પ્રિમીયમ (હી માસિક) (દર બે માસ દીઠ)	૦.૨૫%
ચંત્ર Y નો પાવર વપરાશ (વાર્ષિક)	રૂ. ૩૫૦૦૦
કારખાનાની વિજળી (માસિક)	રૂ. ૧૫૦૦
ચંત્ર Y ૦૫ વિજળી પોઈન્ટનો ઉપયોગ કરે છે.	
કારખાનામાં કુલ ૧૫ વિજળી પોઈન્ટ આવેલા છે.	
કારખાનામાં કુલ ત્રણ કામદારો છે. જે બધા ચંત્રો પર સરખી દેખરેખ રાખે છે.	
કામદાર કલ્યાણ ખર્ચ (કામદાર દીઠ વાર્ષિક)	રૂ. ૨૪૦૦

સુપરવાઈઝરનો પગાર માસિક

રૂ. 3000

સુપરવાઈઝર પોતાનો $\frac{3}{4}$ સમય બધા ચંત્રોના સુપરવિઝનમાં ગાળે છે.

ચંત્ર Y નો સમારકામ અને નિભાવ ખર્ચ (આયુષ્ય દરમ્યાન)

રૂ. ૨૫૦૦૦

ચંત્ર Y નો પાવર વપરાશ કલાકદીઠ (૦૨) યુનિટ છે.

પાવરનો યુનિટ દીઠ ભાવ

રૂ. ૩.૫૦

ચંત્ર Y નો ભાડે ખરીદનો હપ્તો (વ્યાજ રૂ. ૧૮૬૨.૫૦ સહીત)

રૂ. ૮૦૦૦ છ માસિક

પ્ર.૪ પડતરના હિસાબો અને નાણાંકીય હિસાબોના નફાની અસમાનતાના કારણોની વિસ્તૃત (૧૫) ચર્ચા કરો.

અથવા

પ્ર.૪ શીવ લિ. ની તારીખ ૩૧-૩-૨૦૧૬ ના રોજ પૂરા થતા વર્ષના નાણાંકીય હિસાબોની (૧૫) માહિતી નીચે મુજબ હતી :

	રૂ.
પ્રત્યક્ષ કાચા માલની પડતર	૧૫૦૦૦૦
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	૬૦૦૦૦
કારખાનાનો શિરોપરી ખર્ચ	૨૨૮૦૦૦
વહીવટી ખર્ચ	૧૫૦૦૦૦
વેચાણ-વિતરણ ખર્ચ	૨૮૮૦૦૦
ઘાલખાધ	૧૨૦૦૦
માંડી વાળેલ પાઘડી	૬૦૦૦
કાચદાકીય ખર્ચ	૩૦૦૦
મળેલ પરચુરણ આવક	૩૦૦૦૦
ચાલુ ખાતાનું વ્યાજ (જમા)	૬૦૦૦
વેચાણ (૭૨૦૦૦ એકમો)	૪૨૦૦૦૦
આખર સ્ટોક :	
તૈયાર માલ (૨૪૦૦૦ એકમો)	૭૨૦૦૦
અર્ધ તૈયાર માલ (પ્રાથમિક પડતરે બન્ને ચાપડામાં)	૪૮૦૦૦

પડતરના હિસાબોમાંથી નીચેની માહિતી મળે છે :

- (૧) વપરાયેલ કાચા માલની પડતર રૂ. ૧૬૮૦૦૦.
- (૨) કારખાના શિરોપરી ખર્ચ પ્રાથમિક પડતરના ૨૦% છે.
- (૩) વહીવટી શિરોપરી ખર્ચ ઉત્પાદિત એકમદીઠ રૂ. ૩ છે.
- (૪) વેચાણ-વિતરણ ના ખર્ચ વેચેલ એકમ દીઠ રૂ. ૪ છે.

તૈયાર કરો :

- (૧) પડતરનું પત્રક
- (૨) નાણાંકીય હિસાબો મુજબનું નફા-નુકશાન ખાતું
- (૩) મેળવણી પત્રક.

ΔΔΔΔΔ

SARDAR PATEL UNIVERSITY
B.Com. (II Semester) (NC-2010 Batch) Examination
2017

Tuesday, 21ST March

2.00 p.m. to 4.00 p.m.

UB02CCOM05/13 : Business Mathematics-II

સૂચના: જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના કુલ ગુણ દર્શાવે છે.

કુલ ગુણ: ૬૦

Q.1

[a] જો $y = \frac{1+t}{1-t}$, $x = t^2 + 1$ હોય તો $\frac{dy}{dx}$ મેળવો. [05]

[b] વિધેય $f(x) = x^3 - 3x + 4$ કયા બિંદુ માટે મહત્તમ અને કયા બિંદુ માટે ન્યૂનતમ થાય ? [05]

[c] વિકલનના નિયમો લખો. [05]

અથવા

Q.1

[a] જો $y = \left(\frac{2x+3}{4x+5}\right)^6$ હોય તો $\frac{dy}{dx}$ મેળવો. [05]

[b] વિધેય $f(x) = x^3 - x^2 - x + 2$ કયા બિંદુ માટે મહત્તમ અને કયા બિંદુ માટે ન્યૂનતમ થાય ? [05]

[c] જો $y = \frac{1}{x+2}$ હોય તો $\frac{d^2y}{dx^2}$ મેળવો. [05]

Q.2

[a] જો ${}_nC_4 : {}_nC_3 = 7 : 4$ હોય તો n ની કિંમત મેળવો [05]

[b] ૧૦ પ્રશ્નોનું બનેલું એક પ્રશ્નપત્ર બે વિભાગમાં પહેંચાયેલું છે અને દરેક વિભાગમાં પાંચ પ્રશ્નો છે. જો વિદ્યાર્થીને ૬ પ્રશ્નોના જવાબ એવી રીતે આપવાના હોય કે જેમાં દરેક વિભાગમાંથી ઓછામાં ઓછા બે પ્રશ્નોના જવાબ આપવા જ પડે તેમ હોય તો વિદ્યાર્થી પ્રશ્નોની પસંદગી કેટલી રીતે કરી શકે ? [05]

[c] "TEJAL" શબ્દના બધા જ અક્ષરોનો ઉપયોગ કરીને કુલ કેટલા નવા શબ્દો બનાવી શકાય ? આમાંથી કેટલા શબ્દોમાં [05]

(i) શરૂઆત T થી થતી હશે ?

(ii) અંત T થી થતો હશે ?

અથવા

Q.2

[a] નીચેના માટે n ની કિંમત મેળવો. [05]

(૧) ${}_nP_4 = 840$

(૨) ${}_{19}C_{n+2} = {}_{19}C_{2n-1}$

- [b] ૭ છોકરાઓ અને ૪ છોકરીઓમાંથી ૬ જણની કમિટી બનાવવાની હોય, તો કેટલી કમિટી એવી બનાવી શકાય જેમાં બરાબર બે છોકરીઓ હોય ? [05]
- [c] અંકો ૧, ૨, ૪, ૫, ૭ નો ફક્ત એક જ વાર ઉપયોગ કરીને કેટલી ત્રિઅંકી સંખ્યાઓ બનાવી શકાય ? [05]
- (૧) એકી હશે ?
- (૨) ૫ વડે નિઃશેષ ભાગી શકાય તેવી હશે ?

Q.3

- [a] બિંદુઓ (x_1, y_1) અને (x_2, y_2) માંથી પસાર થતી સુરેખાનું સમીકરણ મેળવો. [05]
- [b] જો રેખાનો ઢાળ $\frac{1}{3}$ હોય અને તે બિંદુ $(૪, - ૨)$ માંથી પસાર થતી હોય તો તે રેખાનું સમીકરણ મેળવો. [05]
- [c] જો બે બિંદુઓ $A(-3, -2)$ અને $B(P, 1)$ વચ્ચેનું અંતર $\sqrt[3]{10}$ હોય તો P ની કિંમત મેળવો. [05]

OR

Q.3

- [a] બિંદુ (x_1, y_1) માંથી પસાર થતી, m ઢાળવાળી રેખાનું સમીકરણ મેળવો. [05]
- [b] બિંદુ $A(3, 5)$ અને $B(7, 11)$ માંથી પસાર થતી રેખાનું સમીકરણ, ઢાળ તથા બંને અક્ષ પરના અંતઃખંડો મેળવો. [05]
- [c] $A(-1, 1)$, $B(0, 3)$, $C(3, -1)$ અને $D(-1, -1)$ થી રચાતા ચતુષ્કોણનું ક્ષેત્રફળ શોધો. [05]

Q.4

- [a] સુરેખ આયોજનનો અર્થ સમજાવી તેની ઉપયોગિતા જણાવો. [04]
- [b] નીચેના સુરેખ આયોજનના પ્રશ્નને આલેખની રીતે ઉકેલો. [06]
- મહત્તમ $Z = 5x + 2y$
- જ્યાં

$$2x + 3y \leq 150$$

$$3x \leq 150$$

$$5y \leq 200, \quad x \geq 0, \quad y \geq 0$$

- [c] નીચેના કાર્ય-વહેંચણીના પ્રશ્નનો ઉકેલ મેળવો. [05]

	I	II	III	IV
A	8	26	17	11
B	13	28	14	26
C	38	19	18	15
D	19	26	24	10

OR

પ્ર.૪

(અ) નીચેના પદો સમજાવો. (04)

(૧) હેતુલક્ષી વિધેય

(૨) પ્રતિબંધો

(બ) નીચેના સુરેખ આયોજનના પ્રશ્નને આલેખથી ઉકેલો. (06)

મહત્તમ $Z = 8x + 6y$

જ્યાં

$$4x + 2y \leq 48$$

$$2x + 4y \leq 60$$

$$x \geq 0, y \geq 0$$

(ક) નીચેના કાર્ય-વહેંચણીના પ્રશ્નનો ઉકેલ મેળવો. (05)

	P	Q	R	S
A	12	15	18	8
B	13	10	9	14
C	10	12	15	13
D	7	8	9	14

ΔΔΔΔΔ

[A-13]

No. of printed pages : 2

SARDAR PATEL UNIVERSITY
B.Com. (II Semester) (NC-2010 Batch) Examination
2017

Tuesday, 21ST March

2.00 p.m. to 4.00 p.m.

UB02CCOM05/13 : Business Mathematics-II

Note : Figures to the right indicate marks.

Total Marks: 60

Q.1

- [a] Find $\frac{dy}{dx}$ if $y = \frac{1+t}{1-t}$, $x = t^2 + 1$ [05]
- [b] At which point the function $f(x) = x^3 - 3x + 4$ is [05]
(1) maximum ? (2) minimum ?
- [c] Write the rules of differentiation. [05]

OR

Q.1

- [a] Find $\frac{dy}{dx}$ if $y = \left(\frac{2x+3}{4x+5}\right)^6$ [05]
- [b] Find, the point at which the function $f(x) = x^3 - x^2 - x + 2$ is [05]
(1) minimum ? (2) maximum ?
- [c] Obtain $\frac{d^2y}{dx^2}$ if $y = \frac{1}{x+2}$ [05]

Q.2

- [a] Find n if ${}_nC_4 : {}_nC_3 = 7 : 4$ [05]
- [b] The question paper contains 10 questions divided into two sections of 5 questions each. In how many ways a student can answer 6 questions taking at least 2 questions from each section. [05]
- [c] How many words can be formed using all the letters of the word "TEJAL" ? [05]
Out of which in how many words
(i) T is at the start ?
(ii) T is at the end ?

OR

Q.2

- [a] Find n if [05]
(1) ${}_nP_4 = 840$
(2) ${}_{19}C_{n+2} = {}_{19}C_{2n-1}$
- [b] From 7 boys and 4 girls a committee of six is to be formed, In how many ways this can be done if committee consists of exactly two girls. [05]
- [c] How many three digit numbers can be formed using the digits [05]
1, 2, 4, 5, 7 only one time ? How many of them are
(1) Odd numbers ?
(2) Divisible by 5

Q.3

- [a] Obtain the equation of a line passing through (x_1, y_1) and (x_2, y_2) . [05]
- [b] Find the equation of a line with slope $\frac{1}{3}$ and passing through $(4, -2)$. [05]
- [c] If distance between $A(-3, -2)$ and $B(P, 1)$ is $\sqrt[3]{10}$ then find P. [05]

OR

Q.3

- [a] Obtain the equation of a line passing through point (x_1, y_1) and having slope m. [05]
- [b] Obtain the equation of a line, slope and both the intercepts of the line passing through the points $A(3, 5)$ and $B(7, 11)$. [05]
- [c] Find the area of quadrilateral formed by the points $A(-1, 1)$, $B(0, 3)$, $C(3, -1)$ and $D(-1, -1)$. [05]

Q.4

- [a] Write the meaning and linear uses of programming [04]
- [b] Solve the following linear programming problem by graphical method. [06]
- Max $Z = 5x + 2y$
s.t.

$$2x + 3y \leq 150$$

$$3x \leq 150$$

$$5y \leq 200, \quad x \geq 0, y \geq 0$$

- [c] Solve the following A. P. [05]

	I	II	III	IV
A	8	26	17	11
B	13	28	14	26
C	38	19	18	15
D	19	26	24	10

OR

Q.4

- [a] Explain the following terms : [04]
- (1) Objective function
- (2) Constraints.
- [b] Solve the following LPP by graphical method. [06]
- Max $Z = 8x + 6y$
s.t.

$$4x + 2y \leq 48$$

$$2x + 4y \leq 60$$

$$x \geq 0, y \geq 0$$

- [c] Solve the following assignment problem. [05]

	P	Q	R	S
A	12	15	18	8
B	13	10	9	14
C	10	12	15	13
D	7	8	9	14

ΔΔΔΔΔ

SEAT No. _____

No. of printed pages : 02

( ) SARDAR PATEL UNIVERSITY

B.COM. EXAMINATION , II SEMESTER

FRIDAY, DATE: 07-04-2017

Session Morning, Time: 10.00 A.M. to 12.00 P.M.

Subject/Course Code: UB02CCOM05

Subject/Course Title: Office Management And Commercial Services

Total Weightage/Marks: 60

NOTE: 1) All questions have internal choices.

2) Figures to the right indicate full marks of the question.

Q.1 Discuss the importance and functions of office. (15)

OR

Q.1 (A) What are the factors affecting the layout of the office. (8)

(B) What is the filing? State characteristics of Ideal filing. (7)

Q.2 What is mean by commercial bank? Explain its various functions. (15)

OR

Q.2 Discuss the Role of Bank in modern economy. (15)

Q.3 What is insurance? Discuss the various type of insurance. (15)

OR

Q.3 (A) Discuss the principal and process of insurance. (8)

(B) What are the factors affecting for the choice of "Modes of transportation"? (7)

Q.4 Define company secretary and state the qualities and qualifications of company secretary. (15)

OR

Q.4 Discuss the functions of company secretary in detail. (15)

(P.T.O.)

BEST OF LUCK

(1)

SEAT No. _____

No. of printed pages : 02

( ) SARDAR PATEL UNIVERSITY

B.COM. EXAMINATION , II SEMESTER

[102A10]
G.U.S

FRIDAY, DATE:07-04-2017

Session Morning, Time:10.00 A.M. to 12.00 P.M.

Subject/Course Code: U802CCOM05

Subject/Course Title: Office Management And Commercial Services

Total Weightage/Marks: 60

નોંધ: 1) બધા પ્રશ્નો આંતરિક વિકલ્પવાળા છે.

2) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.

Q.1 ધંધામાં કાર્યાલયના મહત્વ અને કાર્યોની ચર્ચા કરો. (15)

અથવા

Q.1 (અ) કાર્યાલયના સ્થાન અને વિન્યાસને કયાં પરિબલો અસર કરે છે ? (8)

(બ) ફાઈલિંગ એટલે શું ? આદર્શ ફાઈલિંગના લક્ષણો જણાવો. (7)

Q.2 વેપારી બેન્કોનો અર્થ સમજાવી તેમના વિવિધ કાર્યો જણાવો. (15)

અથવા

Q.2 આધુનિક અર્થતંત્રમાં બેન્કોની ભૂમિકાની ચર્ચા કરો. (15)

Q.3 વીમો એટલે શું ? વીમાના વિવિધ પ્રકારોની ચર્ચા કરો. (15)

અથવા

Q.3 (અ) વીમાના સિદ્ધાંતો અને પ્રક્રિયાની ચર્ચા કરો. (8)

(બ) વાહન વ્યવહારની પસંદગીને અસરકરતા પરિબલો જણાવો. (7)

Q.4 કંપની સેક્રેટરીનો ખ્યાલ સ્પષ્ટ કરી. કંપની સેક્રેટરીના ગુણો અને લાયકાતો જણાવો. (15)

અથવા

Q.4 કંપની સેક્રેટરીના કાર્યોની વિગતે ચર્ચા કરો. (15)

BEST OF LUCK

(2)

[4] Seat No: _____

No. of printed pages: 2

SARDAR PATEL UNIVERSITY
B Com (II Semester) Examination

2017

Saturday, 8th April

10.00 am - 12.00 pm

UB02CCOM06 - Tax Procedure and Practices- II

Total Marks : 60

Q.1 What is Gujarat Value Added Tax Act, 2003 ? In that reference, define the following terms: (15)

- (i) Business (ii) Raw-material (iii) Dealer
(iv) Value of Goods (v) Goods

OR

Q.1 Mention the rules of Gujarat Value Added Tax, 2003 and with its context explain the following terms: (15)

- (i) Place of Business (ii) Person (iii) Sale and Re-sale
(iv) Taxable Turnover (v) Manufacture

Q.2

(A) Explain the incidence of Tax according to section 3 of Gujarat Value Added Tax. (08)

(B) Discuss certain sales and purchase not liable to tax (sec. 4) (07)

OR

Q.2 Write note on: (15)

- (i) Voluntary Registration
(ii) Provisions for Compulsory Registration

Q.3 Explain the procedure for obtaining registration of dealer and also explain benefits of registration under CST Act, 1956. (15)

OR

Q.3

(A) Explain the principle of determining nature of sales and clarify, when does a sale or purchase of goods take place outside the state: (08)

(B) Explain the compulsory and voluntary registration of Dealers under CST Act, 1956. (07)

Q.4 Write note on: (15)

- (i) Return of Sales tax payable under CST Act, 1956
(ii) Sales to Registered Dealer against Form C.

OR

Q.4 Write note on: (15)

- (i) Sale to Government against Form D.
(ii) Inter State transfer of goods.

SARDAR PATEL UNIVERSITY
B Com (II Semester) Examination
2017

Saturday, 8th April
10.00 am - 12.00 pm

UB02CCOM06 - Tax Procedure and Practices- II

કુલ ગુણ: ૬૦

- પ્ર.૧ ગુજરાત મૂલ્યવર્ધિત કર અધિનિયમ, ૨૦૦૩ એટલે શું ? તે હેઠળ નીચેના શબ્દોની વ્યાખ્યા સમજાવો. (૧૫)
(૧) ઘંઘો (૨) કાચો-માલ (૩) વેપારી (ડીલર) (૪) માલનું મૂલ્ય (૫) માલ

અથવા

- પ્ર.૧ ગુજરાત મૂલ્યવર્ધિત કર અધિનિયમ, ૨૦૦૩ના નિયમો જણાવો અને તેના સંદર્ભે નીચેના શબ્દો સમજાવો: (૧૫)
(૧) ઘંઘાનું સ્થળ (૨) શખ્સ કે વ્યક્તિ (૩) વેચાણ અને પુનઃ વેચાણ
(૪) વેરાપાત્ર ટર્નઓવર (૫) ઉત્પાદન

- પ્ર.૨
(અ) ગુજરાત મૂલ્યવર્ધિત કર અધિનિયમના કાયદાની કલમ ૩ હેઠળ વેરો (ટેક્સ) ભરવાની જવાબદારી સમજાવો. (૦૮)
(બ) કલમ ૪માં જણાવ્યા મુજબ કેટલાક વેચાણ અને ખરીદી વેરાપાત્ર નથી તેની ચર્ચા કરો. (૦૭)

અથવા

- પ્ર.૨ નોંધ લખો: (૧૫)
(૧) મરજિયાત નોંધણી
(૨) ફરજિયાત નોંધણીની જોગવાઈઓ

- પ્ર.૩ ડીલરની નોંધણી મેળવવાની પ્રક્રિયા અને નોંધણીના ફાયદાઓ કેન્દ્રીય વેચાણવેરા અધિનિયમ, ૧૯૫૬ હેઠળ સમજાવો. (૧૫)

અથવા

- પ્ર.૩
(અ) વેચાણના પ્રકાર નક્કી કરવાના સિદ્ધાંતો સમજાવો અને ક્યારે માલનું વેચાણ અને ખરીદી રાજ્યની બહાર થાય તે સમજાવો. (૦૮)
(બ) કેન્દ્રીય વેચાણવેરા અધિનિયમ હેઠળ ડીલરની ફરજિયાત અને મરજિયાત નોંધણી સમજાવો. (૦૭)

- પ્ર.૪ નોંધ લખો: (૧૫)
(૧) કેન્દ્રીય વેચાણવેરા અધિનિયમ, ૧૯૫૬ હેઠળ વેચાણવેરાના રિટર્ન ભરવાનો.
(૨) ફોર્મ C હેઠળ રજિસ્ટર્ડ ડીલરને વેચાણ

અથવા

- પ્ર.૪ નોંધ લખો: (૧૫)
(૧) ફોર્મ D હેઠળ સરકારને વેચાણ કરે
(૨) આંતરરાજ્ય માલની હેરફેર

SARDAR PATEL UNIVERSITY
B.Com. (II Semester) Examination
Saturday, 8th April 2017
10.00 am - 12.00 pm

UB02CCOM07 : Advertising Sales promotion and Sales Mgt - II

Total Marks: 60

Q.1 Discuss the Roles of Advertising in modern business and world economy (15)
in detail.

OR

Q.1 Write notes on: (15)
(1) Ethics in Advertising
(2) Future of Advertising

Q.2 Discuss the various methods of determining advertising Budget in (15)
detail.

OR

Q.2 Explain the various factors affecting the Advertising Expenditure in a (15)
company.

Q.3 Explain the various factors determining media choice. (15)

OR

Q.3 Describe the various Advertising Media with merits and demerits. (15)

Q.4 Write a note on: (15)
(A) Advertising Layout
(B) Elements of a good Ad. Copy

OR

Q.4 Write a note on: (15)
(A) Characteristics of a good Ad. Copy
(B) Evaluating Advertising Effectiveness

*****

SARDAR PATEL UNIVERSITY
B.Com Examination, Second Semester

Friday, Date: 31/03/2017

Session : Morning   Time : 10.00 Am to 12.00 Pm

Subject / Course Code: UB02CCOM08   Paper No. II

Subject / Course Title: Computer In Business-II

Time : 2 hours

Total Weightage/ Marks: 30

Marks

Q-1.	<p>Explain following command of Word. (નીચેના Word માં આવતા કમાન્ડ સમજાવો.)</p> <p>(i) New (ii) Save / Save As (iii) Open (iv) Close</p> <p align="center">OR (અથવા)</p> <p>Explain different Paragraph Alignment and Line spacing of Paragraph of Word. (Word માં આવતા Paragraph Alignment તેમજ Line spacing નાં જુદા જુદા પ્રકાર સમજાવો.)</p>	8
Q-2	<p>What is Mail-Merge in Word? Write the steps for Mail-Merge. (Word માં Mail-Merge એટલે શું? Mail-Merge માટેના steps લખો.)</p> <p align="center">OR (અથવા)</p> <p>Explain how you will create a Table in Word – With all option in detail. (Word માં તમે table કઈ રીતે બનાવશો તે દરેક option સાથે વિસ્તૃતમાં સમજાવો.)</p>	7
Q-3	<p>Explain the use of PowerPoint and Draw the initial screen of PowerPoint. (PowerPoint નો ઉપયોગ સમજાવી PowerPoint નો શરૂઆતનો screen દોરો.)</p> <p align="center">OR (અથવા)</p> <p>Explain the Design – Tab of PowerPoint. (PowerPoint માં Design- Tab સમજાવો.)</p>	8
Q-4	<p>What is Template in PowerPoint? What is its importance? How you will create template in PowerPoint. (PowerPoint માં Template એટલે શું? તેનું મહત્વ સમજાવો? PowerPoint માં Template કઈ રીતે બનાવશો?)</p> <p align="center">OR (અથવા)</p> <p>What is Animation in PowerPoint? How you apply animation in PowerPoint? (Animation એટલે શું? PowerPoint માં તમે Animation કઈ રીતે આપશો તે જણાવો.)</p>	7

SEAT No. _____

No. of Printed Pages : 3

[6]

SARDAR PATEL UNIVERSITY

B.COM (Second Semester) April 2017 Examination

Date: 08-04-2017

Day: Saturday

Time: 10.00 am to 12.00pm

Total marks: 60

UB02CCOM09 - Functional English – II

Note: Figures to the right indicate full marks.

Q.1. Answer the following questions :(Any **THREE**) (15)

1. Why did Datta shake his dhoti now and then?
2. Does Schatz himself ask his father to read to him? Do you think the father reads to Schatz everyday?
3. How old was Vera? What kind of a young lady was she?
4. What did Mrs. Sappleton talk about?
5. How did the Gods treat Guddavva?

OR

Q.1. Write short notes on Any **THREE**:

1. Vera- a good story teller
2. The character of Datta.
3. Schatz
4. Character of Guddavva
5. The end of the story, 'The Modern Frameworks'

Q.2 (a) Identify the sentences:

1. Is she mad?
2. Ritu came yesterday.
3. Sit down.
4. What a fine pair!.
5. Harsh studies in an English medium school.

Q.2 (b) Change the voice (From Active to Passive):

1. I trained a dog.
2. He will write a letter..
3. Who killed the snake?
4. I was playing Cricket.
5. They were reading stories.

Q.2 (c) Fill in the blanks with Conjunctions (either-or, for, and, or, but)

1. I can't meet you tomorrow----- I have an important appointment.
2. The doctor must come soon---- the patient will die.
3. They came here in the evening ---- joined us .
4. They found the boy----he was very weak
5. ---- you do it ---- leave us.

(1)

(170)

OR

Q.2 (a) Identify the sentences: (05)

1. Dev likes to play Cricket
2. Does Shreya eat junk food?
3. How hot is the day!
4. Open the door.
5. How bright the moon is!

Q.2 (b) Change the voice (From Active to Passive) (05)

1. We saved our fare this morning.
2. I have bought apples
3. She brought food for me.
4. You do not realize the value of time
5. I played Cricket.

Q.2 (c) Fill in the blanks with Conjunctions (neither- nor, but, for, if, till) (05).

1. She came to India ----- an interview.
2. She is intelligent----- lazy.
3. They could see -----the sunrise -----the sunset.
4. You wait here ----- I come.
5. -----you work hard you can get a first class.

Q. 3 (a) Write a Paragraph on any One (08)

1. My favorite game
2. Importance of English
3. Pollution

Q.3 (b) Develop a story from the given outline: (7)

A boy sat to guard sheep – told to cry “Wolf!” if he sees a wolf near the flock-watches the sheep for several days-gets tired of the routine – so one day shouts “Wolf! Wolf!” as a joke- All the villagers hasten to his help- no wolf- boy laughs at them- villagers angry- plays the same joke a few days later- finding nothing they beat the boy- One day wolf appears- boy terrified and shouts for help- villagers ignore- wolf kills several sheep.

OR

Q. 3 (a)) Write a Paragraph on any One (08)

1. Cricket- My favorite game
2. My favorite festival
3. My favorite leader

Q. 3(b)) Develop a story from the given outline : (07)

A hungry fox- sees a crow with a piece of bread – wishes to take the bread – thinks of a plan- praises crow- sweet voice – begs it to sing- piece falls- fox takes up the piece and runs away.

Q.4 (a) Read the following passage and answer the questions given below it: (08)

The RBI will adopt a series of measures in its slack season with its announcement of a credit policy to step up the flow of bank credit to industry. An indication to this effect was given by the RBI Governor at the meeting of the Central Bank Baroda last week. The Finance Minister also addressed the meeting. The Governor said, "Measures will be taken to accelerate the form of credit to support growth."

This crucial meeting of the RBI and Finance Minister discussed the tasks and challenges before the government- maintaining price stability, managing a huge inflow of foreign capital and the implementation of the new system of 'wage and means'.

Questions:

1. Who wants to increase the credit to industry?
2. Give the opinion of the RBI Governor?
3. When and where was the meeting held?
4. What are the challenges faced by the Government?

Q. 4 (b) Develop a dialogue between two friends discussing a movie. (07)
OR

Q.4 (a) Read the following passage and answer the questions given below it: (08)

The RBI has decided not to show any further regulatory tolerance to banks which are facing bad loans. It promised to find ways to solve the issues related to dodgy loans and improve credit flow.

"Creeping forbearance in the treatment of bank losses is untenable and costly for the rest of the economy," Urjit Patel, RBI Governor announced to the media.

The Central Bank also stated that new measures will not be aimed at brushing aside the bad loans. S.S.Mundra, Deputy Governor of the RBI, said that the Central Bank has introduced many instruments to resolve bad loans and they can be reassessed.

Questions:

1. What has the RBI decided?
2. What has it promised?
3. What did Mr. Urjit Patel announce?
4. What did Mr. S.S.Mundra say?

Q.4 (b) Develop a dialogue between two friends discussing whether to join NCC/ NSS. (07)

— x —

(3)

[A-23E] Seat No: _____

No. of printed pages: 3

SARDAR PATEL UNIVERSITY
BCom (II Semester) (NC) (2010 Batch) Examination
2017
Saturday, 18th March
2.00 pm - 4.00 pm
UB02ECOM01/17 - Corporate Accounting II

Total Marks: 60

Note: Figures to the right indicate marks.

Q.1

- (a) What are bonus shares ? Enlist the sources of bonus shares. (05)
(b) State provisions of Companies Act, for redemption of redeemable preference shares. (10)

OR

Q.1 The Balance Sheet of Karuna Ltd., as on 31-3-2016 is as under: (15)

Liabilities	Rs.	Assets	Rs.
10000 Equity shares of Rs. 100 each fully paid up	1000000	Fixed Assets	800000
3000 5% Redeemable Pref. shares of Rs. 100 each, Rs. 80 paid up	240000	Current Assets	400000
Profit & Loss A/c	200000	Bank balance	300000
Creditors	60000		
	1500000		1500000

The company issued 1600 Equity shares of Rs. 100 each at a premium of Rs. 25 per share to redeem preference shares at a premium of 10%.

All payments were made except to holders of 100 preference shares.

Pass necessary journal entries in the books of the company and prepare new Balance Sheet.

Q.2

- (a) Discuss factors affecting the value of Goodwill. (10)
(b) Calculate goodwill by three years purchase of Super Profit from the following particulars: (05)

	Rs.
1. Equity Share capital	280000
2. Average Profit	140000
(Before charging 40% taxes, 6% dividend on Rs. 200000 Preference share capital)	
3. Expected rate of return	15%

OR

Q.2 The Balance Sheet of Asha Limited as on 31st March 2016 is as under:

(15)

Liabilities	Rs.	Assets	Rs.
15000 Equity shares of Rs. 10 each fully paid up	150000	Goodwill	14000
10%, 800 Preference Shares of Rs. 100 each fully paid	80000	Fixed Assets	280000
General Reserve	125000	Investments (10% Govt. Loan, Face value Rs. 30000, interest is tax free)	26000
8% Debenture	50000	Current Assets	100000
Creditors	20000	Preliminary Exps.	15000
Worker's Profit sharing fund	5000	Debenture discount	5000
Provision for Taxation	10000		
	440000		440000

Additional Information:

- The present market value of Fixed Assets is Rs. 185000 and the remaining assets are to be taken at their book values.
- The expected rate of return is 10%.
- The profit of the company before providing for tax at 50% for last four years are as under:
Rs. 72000, Rs. 74000, Rs. 70000 and Rs. 84000.
Compute the value of Goodwill of the company at four years' purchase of its super profit.

Q.3

- What is meant by valuation of shares ? Describe factors affecting value of shares. (10)
- Calculate from the following information the fair value of Equity Shares of Rs. 100 each, on which Rs. 80 is paid up: (05)

	Rs.
1. Paid up Equity Share Capital	400000
2. Net Assets (Market value)	480000
3. Average Annual Profit (After provision of tax)	64000
4. Estimated rate of return	10%

OR

Q.3 The Balance Sheet of Ravi Limited as on 31-3-2016 is as under:

(15)

Liabilities	Rs.	Assets	Rs.
Equity Share capital each of Rs. 100	200000	Fixed Assets	250000
8% Preference share capital	100000	Current Assets	100000
Creditors	25000		
Bills payable	5000		
Bank overdraft	20000		
	350000		350000

Additional notes:

- Market Value of fixed assets is 10% more and that of current assets is 5% less.
- Average profit of last five years is Rs. 42000.
- Expected rate of return is 10%.

4. The Goodwill of the company is to be calculated at 3 years' purchase of super profit.

Find out value of Equity share as per Intrinsic Value Method and Value as per Yield Method.

Q.4

- (a) Usha Limited issued 2000 10% Debentures at Rs. 100 each at a discount of 5% redeemable at a premium of 10% after five years. (05)
Give journal entries for issue and redemption of debentures.
- (b) What are debentures ? Describe various types of debentures. (10)

OR

- Q.4 Sandhya Ltd., issued 10%, 1350 debentures each of Rs. 100 on 1-1-2012 with a condition that they should be redeemed by setting aside at the end of every year Rs. 30000 out of profit, investing the amount in 10% Govt. Securities. The interest received at the end of the year should be invested in the same securities. (15)

Securities were sold off on 30-6-2016 for Rs. 140000 and the debentures were paid off.

Pass necessary journal entries to record the above transactions for all the years in the books of the company.

[A-23G] Seat No: _____

No. of printed pages: 3

SARDAR PATEL UNIVERSITY
BCom (II Semester) (NC) (2010 Batch) Examination
2017
Saturday, 18th March
2.00 pm - 4.00 pm
UB02ECOM01/17 - Corporate Accounting II

કુલ ગુણ: ૬૦

નોંધ: જમણી તરફના અંક પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.

પ્ર.૧

- (અ) બોનસ શેર એટલે શું ? બોનસ શેરનાં પ્રાપ્તિ સ્થાનોની યાદી આપો. (૦૫)
(બ) રિફરેન્સ શેર પરત કરવા અંગે કંપનીધારાની જોગવાઈઓ જણાવો. (૧૦)

અથવા

- પ્ર.૧ કચ્છા લિમિટેડનું તા. ૩૧-૩-૨૦૧૬ના રોજનું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ છે : (૧૫)

જવાબદારીઓ	રૂ.	મિલકતો	રૂ.
૧૦૦૦૦ ઇક્વિટી શેર દરેક રૂ. ૧૦૦નો		સ્થિર મિલકતો	૮૦૦૦૦૦
એવા પૂરા ભરાયેલ	૧૦૦૦૦૦૦	ચાલુ મિલકતો	૪૦૦૦૦૦
૩૦૦૦ ૫%ના રિફરેન્સ શેર,		બેન્ક સિલક	૩૦૦૦૦૦
દરેક રૂ. ૧૦૦નો, રૂ. ૮૦ ભરાયેલ	૨૪૦૦૦૦		
નફા-નુકશાન ખાતું	૨૦૦૦૦૦		
લેણદારો	૬૦૦૦૦		
	૧૫૦૦૦૦૦		૧૫૦૦૦૦૦

કંપનીએ ૧૦%ના પ્રીમિયમ રિફરેન્સ શેર પરત કરવા રૂ. ૧૦૦ના એક એવા ૧૬૦૦ ઇક્વિટી શેરો, શેર દીઠ રૂ. ૨૫ના પ્રીમિયમ બહાર પાડ્યા. ૧૦૦ પ્રેફરન્સ શેર ધરાવનાર શેરહોલ્ડર સિવાય પૂરેપૂરાં નાણાં ચૂકવાઈ ગયાં.

કંપનીના ચોપડે જરૂરી આમનોંધ લખો અને નવું પાકું સરવૈયું બનાવો.

પ્ર.૨

- (અ) પાઘડીને અસર કરનારાં પરિબલોની ચર્ચા કરો. (૧૦)
(બ) નીચે આપેલ વિગતો પરથી અધિક નફાની ત્રણ વર્ષની ખરીદીના આધારે પાઘડી ગણો: (૦૫)

રૂ.

૧. ઇક્વિટી શેરમૂડી ૨૮૦૦૦૦
૨. સરેરાશ નફો ૧૪૦૦૦૦
(જે ૪૦% લેખે કરવેરાની જોગવાઈ કર્યા પહેલાંનો તેમજ રૂ. ૨૦૦૦૦૦ની પ્રેફરન્સ શેરમૂડી પર ૬% ડિવિડન્ડ પહેલાંનો છે)
૩. અપેક્ષિત વળતર ૧૫%

અથવા

પ્ર.૨ આશા લિમિટેડનું તા. ૩૧મી માર્ચ ૨૦૧૬ના રોજનું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ છે :

(૧૫)

જવાબદારીઓ	રૂ.	મિલકતો	રૂ.
૧૫૦૦૦ ઈક્વિટી શેર દરેક		પાઘડી	૧૪૦૦૦
રૂ. ૧૦નો પૂરા ભરાયેલા	૧૫૦૦૦૦	કાયમી મિલકતો	૨૮૦૦૦૦
૧૦%, ના ૮૦૦ પ્રેફરન્સ શેર દરેક		રોકાણો (૧૦%ની સરકારી લોન,	
રૂ. ૧૦૦નો પૂરા ભરાયેલા	૮૦૦૦૦	દાર્શનિક કિંમત રૂ. ૩૦૦૦, વ્યાજ	
સામાન્ય અનામત	૧૨૫૦૦૦	કરમુક્ત છે.)	૨૬૦૦૦
૮% ના ડિબેન્ચર	૫૦૦૦૦	ચાલુ મિલકતો	૧૦૦૦૦૦
લેણદારો	૨૦૦૦૦	પ્રાથમિક ખર્ચા	૧૫૦૦૦
કારીગર નફા ભાગ ભંડોળ	૫૦૦૦	ડિબેન્ચર વટાવ	૫૦૦૦
કરવેરાની જોગવાઈ	૧૦૦૦૦		
	૪૪૦૦૦૦		૪૪૦૦૦૦

વધારાની માહિતી:

- કાયમી મિલકતોની હાલની બજાર કિંમત રૂ. ૧૮૫૦૦૦ છે જ્યારે બાકીની મિલકતો ચોપડે દર્શાવેલ કિંમતે લેવાની છે.
- અપેક્ષિત કિલિડન્ડનો દર ૧૦% છે.
- ૫૦% લેખે કરવેરાની જોગવાઈ કર્યા પહેલાંનો કંપનીનો છેલ્લા ચાર વર્ષનો નફો આ મુજબ છે:
રૂ. ૭૨૦૦૦, રૂ. ૭૪૦૦૦, રૂ. ૭૦૦૦૦ અને રૂ. ૮૪૦૦૦.
અધિક નફાની ચાર ગણી ખરીદીના આધારે કંપનીની પાઘડીની ગણતરી કરો.

પ્ર.૩

- શેર મૂલ્યાંકન એટલે શું ? શેર મૂલ્યાંકનને અસર કરતાં પરિબળોનું વર્ણન કરો.
- નીચેની વિગતો પરથી રૂ. ૧૦૦નો એક શેર જેના પર શેરદીઠ રૂ. ૮૦ ભરાયેલા છે તેવા ઈક્વિટી શેરની વાજબી કિંમત શોધી કાઢો

(૧૦)

(૦૫)

	રૂ.
૧. વસૂલ આવેલ ઈક્વિટી શેરમૂડી	૪૦૦૦૦૦
૨. ચોખ્ખી મિલકતો (બજાર કિંમત)	૪૮૦૦૦૦
૩. સરેરાશ વાર્ષિક નફો	૬૪૦૦૦
(કરવેરાની જોગવાઈ કર્યા પછીનો)	
૪. અપેક્ષિત વળતરનો દર	૧૦%

અથવા

પ્ર.૩ રવિ લિમિટેડનું તા. ૩૧-૩-૨૦૧૬ ના રોજનું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ છે:

(૧૫)

જવાબદારીઓ	રૂ.	મિલકતો	રૂ.
ઈક્વિટી શેરમૂડી: દરેક રૂ. ૧૦૦નો		સ્થિર મિલકતો	૨૫૦૦૦૦
તેવા	૨૦૦૦૦૦	ચાલુ મિલકતો	૧૦૦૦૦૦
૮% ની પ્રેફરન્સ શેરમૂડી	૧૦૦૦૦૦		
લેણદારો	૨૫૦૦૦		
દેવી હૂંડી	૫૦૦૦		
બેન્ક ઓવરડ્રાફ્ટ	૨૦૦૦૦		
	૩૫૦૦૦૦		૩૫૦૦૦૦

વધારાની માહિતી:

- સ્થિર મિલકતોની બજાર કિંમત ૧૦% વધુ અને ચાલુ મિલકતોની બજાર કિંમત ૫% ઓછી છે.
- છેલ્લા પાંચ વર્ષનો સરેરાશ નફો રૂ. ૪૨૦૦૦ છે.
- અપેક્ષિત વળતરનો દર ૧૦% છે.
- અધિક નફાથી ત્રણ વર્ષની ખરીદીને આધારે પાઘડી ગણવાની છે.
ઈક્વિટી શેરની આંતરિક તેમજ ઉપજ પદ્ધતિથી કિંમત શોધો.

પ્ર.૪

- (અ) ઉષા લિમિટેડે રૂા. ૧૦૦નો એક એવા ૧૦%ના ૨૦૦૦ કિબેન્ચર ૫%ના વટાવે બહાર પાડ્યા. ૫ વર્ષ પછી ૧૦%ના પ્રીમિયમે એ કિબેન્ચરનાં નાણાં પરત કરવામાં આવ્યાં. કિબેન્ચર બહાર પાડવા અને પરત કરવા અંગે જરૂરી આમનોંધ લખો. (૦૫)
- (બ) કિબેન્ચર એટલે શું ? કિબેન્ચરના જુદા જુદા પ્રકાર વર્ણવો. (૧૦)

અથવા

- પ્ર.૪ સંઘ્યા લિમિટેડે ૧૦%ના ૧૩૫૦ કિબેન્ચરો દરેક રૂા. ૧૦૦નો એવા તા. ૧-૧-૨૦૧૨ના રોજ એવી શરતે બહાર પાડ્યા કે દરેક વર્ષના અંતે નફામાંથી રૂા. ૩૦૦૦૦ ફાળવી તે સ્કમ ૧૦% ની સરકારી જામીનગીરીઓમાં રોકવી. દરેક વર્ષના અંતે જામીનગીરી પર મળતું વ્યાજ પણ તે જ જામીનગીરીઓમાં રોકવું. તા. ૩૦-૬-૨૦૧૬ના રોજ રોકાણો રૂા. ૧૪૦૦૦૦માં વેચ્યાં અને કિબેન્ચર પરત કર્યા. ઉપરોક્ત વ્યવહારો નોંધવા માટે જરૂરી આમનોંધ બધા વર્ષો માટે લખો. (૧૫)

[13/A-11-E] Seat No: _____

No. of printed pages: 3

SARDAR PATEL UNIVERSITY
BCom (II Semester) Examination
2017

Thursday, 30th March

10.00 am - 12.00 pm

UB02ECOM02/14 - Advanced Accounting & Auditing IV

Total Marks : 60

Note: Figures to the right indicate full marks of the question.

Q.1 Following is the Balance Sheet of TAILOR Ltd. as on 31st March 2016. (15)

Liabilities	Rs.	Assets	Rs.
Equity Shares of Rs. 10 each	800000	Goodwill	50000
10% Pref. Shares of Rs. 10 each	200000	Land & Building	450000
General Reserve	300000	Machinery	500000
Creditors	200000	12% Tax free Govt. Securities	150000
Bills Payable	100000	(face value Rs. 200000)	400000
Employee's Profit sharing fund	100000	Stock	200000
Depreciation fund on machinery	200000	Debtors	100000
	1900000	Cash & Bank	50000
		Preliminary Expenses	
			1900000

Additional Informations:

- (1) Market value of Land & Building is 40% more than the book value while that of Machinery is 20% less than the book value.
- (2) Market price of 50% stock is 25% less than the book value.
- (3) Profit before tax (at 50%) for the last three years were Rs. 500000, Rs. 600000 & Rs. 700000 respectively.
- (4) The expected rate of return on capital employed is 15%.

Calculate the value of Goodwill at three years purchase of super profit.

OR

- Q.1
- (A) What are the items are deducted at the time of calculating average profit ? (08)
  - (B) How to find out capital employed in business ? (07)

Q.2 The Balance Sheet of M R Ltd. as on 31-3-16 is as under: (15)

Liabilities	Rs.	Assets	Rs.
Equity shares of Rs. 10 each fully paid	500000	Land & Building	700000
Equity shares of Rs. 10 each Rs. 5 paid up	200000	Machinery	500000
10% Pref. Shares	300000	Furnitures	100000
Profit & Loss Account	150000	Tools	150000
10% Debentures	300000	Equity shares of HR Ltd (1000 shares)	200000
Creditors	100000	Debtors	350000
Provision for Income Tax (for the year 15-16 at 50%)	400000	Cash & Bank	150000
Unpaid dividend	50000	Preliminary Expenses	50000
Bank overdraft	100000		

Depreciation fund on machinery	100000	
	2200000	2200000

Additional Information:

- (1) Goodwill of the company is valued at Rs. 400000.
- (2) Book value of Land & Building is 20% less than its market price.
- (3) Market price of machinery is 20% more than its book value.
- (4) Market price of equity share of H R Ltd. is Rs. 600 per share
- (5) Since last 3 years profit after deducting income tax at 50%, increased by Rs. 80000 to the previous year.
- (6) Company doing the same business and paying 30% dividend, the market price of its equity share is double to the paid up amount.

Calculate the fair value of equity shares.

OR

Q.2

- (A) What is mean by valuation of shares ? When it is necessary ? (07)
- (B) What are the factors affecting to valuation of shares ? (08)

- Q.3 Fire broke out in the premises of KALPANA Traders on 20-5-16. Most of the goods were destroyed only the goods of Rs. 20000 and account books saved from the fire. From the account books following information are obtained. (15)

	Rs.
Stock as on 1-1-15	242000
Stock as on 1-1-16	396000
Purchases during the year 2015	2000000
Sales during the year 2015	2800000
Purchases from 1-1-16 to 20-5-16	800000
Sales from 1-1-16 to 20-5-16	1000000

Additional Information:

- (1) As per tradition stock valued at 10% more than the book value.
- (2) On 18-5-16 purchases of goods of Rs. 80000 was recorded to the purchase book but goods was not received up to the date of fire.
- (3) On 19-5-16 goods of Rs. 1200000 was sold which was dispatch but not recorded to sales book up to the date of fire.

Find out amount of claims for the loss of stock.

OR

- Q.3 Fire broke out in the premises of NIRALI traders on 1-5-16. He taken a policy of Rs. 400000 for the loss of profit. As per policy insurance co. provided indemnity period of 3 months but business was set up within 2 months. From the account books following informations is obtain. (15)

- (1) In the year 2015, Net profit was Rs. 300000 after deducting of standing charges Rs. 200000.
- (2) In the year 2015 Income tax Rs. 30000 & General reserve Rs. 53300 was debited to P&L a/c while interest on bank deposit Rs. 20000 & discount received Rs. 10000 was credited to Profit & Loss A/c.
- (3) Trends of sales was as per under:
  - (a) From 1-1-15 to 30-6-15 Rs. 1200000
  - (b) From 1-7-15 to 31-12-15 Rs. 1420000
  - (c) From 1-1-15 to 30-4-15 Rs. 900000
  - (d) From 1-1-16 to 30-6-16 Rs. 1300000
  - (e) From 1-5-16 to 30-6-16 Rs. 100000

- (4) In the year 2016 up to the date of fire sales was increase by 10%.
Calculate amount of claims for the loss of profit.

Q.4 The General Insurance Co. furnished the following informations about his fire department for the accounting year 2016. (15)

	Rs.
<u>Balances as on 1-1-16</u>	
Unexpire Risk Reserve	3500000
Additional Reserve	500000
Unpaid Claims	600000
Unpaid Commission	100000
Prepaid Rent	50000
Unpaid Salary	100000
<u>Transaction during the year</u>	
Premium on direct business	7000000
Premium on reinsurance accepted	3000000
Premium on reinsurance paid	2000000
Claims paid on direct business	4000000
Claims paid on reinsurance	1000000
Claims paid on reinsurance accepted	2000000
Commission paid to the agents	600000
Commission on reinsurance accepted	70000
Commission on reinsurance paid	30000
Office rent	230000
Staff salary	400000
Income Tax	50000
Interest on investments	1500000
Income Tax on above interest	100000
Bonus to staff	100000
Donation	50000
Office expenses	200000
Sundry incomes	130000
Income tax refund	20000
<u>Balances as on 31-12-16</u>	
Unpaid salary	30000
Unpaid rent	20000
Unpaid claims	100000
Unpaid commission	50000

As per tradition insurance co. transfer 50% of net premiums to unexpire risk reserve and additional reserve increase by 5% of net premiums.

Prepare Revenue Account for the year 2016.

OR

- Q.4 Write short note:
- (1) Revenue Account
  - (2) Re insurance
  - (3) Claims

(15)

[13/A-11-G] Seat No: _____

No. of printed pages: 3

SARDAR PATEL UNIVERSITY
BCom (II Semester) Examination
2017

Thursday, 30th March
10.00 am - 12.00 pm

UB02ECOM02/14 - Advanced Accounting & Auditing IV

કુલ ગુણ : ૭૦

નોંધ: જમણી બાજુ લખેલ આંક પ્રશ્નોનો કુલ ગુણભાર દર્શાવે છે.

પ્ર.૧ ટેલર લી.નું ૩૧ માર્ચ ૨૦૧૭ના રોજનું પાકુ સરવૈયું નીચે મુજબ છે.

(૧૫)

જવાબદારીઓ	રૂ.	મિલકતો	રૂ.
ઈક્વિટી શેર દરેક રૂ. ૧૦નો	૮૦૦૦૦૦	પાઘડી	૫૦૦૦૦૦
૧૦%નો પ્રેફરન્સ શેર દરેક રૂ. ૧૦નો	૨૦૦૦૦૦	જમીન અને મકાન	૪૫૦૦૦૦૦
સામાન્ય અનામત	૩૦૦૦૦૦	મશીનરી	૫૦૦૦૦૦
લેણદારો	૨૦૦૦૦૦	૧૨%ની કરમુક્ત સરકારી જમીનગીરી	
ટેવી હૂંડીઓ	૧૦૦૦૦૦	(દાર્શનિક કિંમત રૂ. ૨૦૦૦૦૦)	૧૫૦૦૦૦
કર્મચારી નફાભાગ ભંડોળ	૧૦૦૦૦૦	સ્ટોક	૪૦૦૦૦૦
મશીનરી પર ઘસારા ફંડ	૨૦૦૦૦૦	દેવાદારો	૨૦૦૦૦૦
		રોકડ અને બેન્ક	૧૦૦૦૦૦
		પ્રાથમિક ખર્ચા	૫૦૦૦૦
	૧૬૦૦૦૦૦		૧૬૦૦૦૦૦

વધારાની માહિતી:

- (૧) જમીન અને મકાનની બજાર કિંમત ચોપડા કિંમત કરતા ૪૦% વધુ છે જ્યારે મશીનરીની બજાર કિંમત ચોપડા કિંમત કરતા ૨૦% ઓછી છે.
- (૨) ૫૦% સ્ટોકની બજાર કિંમત ચોપડા કિંમત કરતા ૨૫% ઓછી છે.
- (૩) છેલ્લા ત્રણ વર્ષનો ૫૦% કરવેરા બાદ કર્યા પહેલાનો નફો અનુક્રમે રૂ. ૫૦૦૦૦૦, રૂ. ૬૦૦૦૦૦ અને રૂ. ૭૦૦૦૦૦ હતો.
- (૪) રોકાણેલ મૂડી પર અપેક્ષિત વળતરનો દર ૧૫% છે.

પાઘડીની કિંમત અધિક નફાની ત્રણ વર્ષની ખરીદી જેટલી ગણો.

અથવા

પ્ર.૧

- (અ) સરેરાશ નફાની ગણતરી વખતે કઈ વિગતો બાદ કરવામાં આવે છે ?
- (બ) ઘંઘામાં રોકાણેલ મૂડીની ગણતરી કેવી રીતે થાય ?

(૦૮)

(૦૭)

પ્ર.૨ એમ.આર. લીમિટેડનું તા. ૩૧-૩-૧૭ના રોજનું પાકુ સરવૈયું નીચે મુજબ છે.

(૧૫)

જવાબદારીઓ	રૂ.	મિલકતો	રૂ.
ઈક્વિટી શેર દરેક રૂ. ૧૦નો પૂર્ણ ભરપાઈ	૫૦૦૦૦૦	જમીન અને મકાન	૭૦૦૦૦૦
ઈક્વિટી શેર દરેક રૂ. ૧૦નો, રૂ. ૫ ભરપાઈ	૨૦૦૦૦૦	મશીનરી	૫૦૦૦૦૦
૧૦%ના પ્રેફરન્સ શેર	૩૦૦૦૦૦	ફર્નિચર	૧૦૦૦૦૦
નફા ભંડોળ ખાતુ	૧૫૦૦૦૦	ઓજારો	૧૫૦૦૦૦
૧૦%ના કિબેનચર્સ	૩૦૦૦૦૦	એચ. આર. લિ.ના ઈક્વિટી શેર (૧૦૦૦ શેર)	૨૦૦૦૦૦
લેણદારો	૧૦૦૦૦૦	દેવાદારો	૩૫૦૦૦૦
આવકવેરા જોગવાઈ (૧૫-૧૬ માટે ૫૦% લેખે)	૪૦૦૦૦૦	રોકડ અને બેન્ક	૧૫૦૦૦૦
બાકી કિવિડન્ડ	૫૦૦૦૦	પ્રાથમિક ખર્ચા	૫૦૦૦૦
બેન્ક ઓવરડ્રાફ્ટ	૧૦૦૦૦૦		
મશીનરી પર ઘસારા ફંડ	૧૦૦૦૦૦		
	૨૨૦૦૦૦૦		૨૨૦૦૦૦૦

વધારાની માહિતી:

- (૧) કંપનીની પાઘડીની કિંમત રૂ. ૪૦૦૦૦૦ આંકવામાં આવી.
- (૨) જમીન મકાનની ચોપડા કિંમત તેની બજાર કિંમત કરતાં ૨૦% ઓછી છે.
- (૩) મશીનરીની બજાર કિંમત તેની ચોપડા કિંમત કરતાં ૨૦% વધુ છે.
- (૪) એચ.આર. લી.ના ઇક્વિટી શેરની બજાર કિંમત શેર દીઠ રૂ. ૬૦૦ છે.
- (૫) ૫૦% લેખે કરવેરા બાદ કર્યા પછીનો છેલ્લો ત્રણ વર્ષનો નફો અગાઉના વર્ષ કરતા રૂ. ૮૦૦૦૦ વધુ છે.
- (૬) આજ પ્રકારનો ધંધો કરતી અને ૩૦% કિવિડન્ડ આપતી કંપનીના ઇક્વિટી શેરનો બજાર ભાવ તેની ભરપાઈ રકમ કરતાં બમણો છે.

ઇક્વિટી શેરની વ્યાજબી કિંમતની ગણતરી કરો.

અથવા

પ્ર.૨

- (અ) શેર મૂલ્યાંકન એટલે શું ? તેની ક્યારે જરૂરીયાત છે ? (૦૭)
- (ઇ) શેર મૂલ્યાંકનને અસર કરતા પરીબનો જણાવો. (૦૮)

- પ્ર.૩ કલ્પના ટ્રેડર્સના સ્થળે ૨૦-૫-૧૬ના રોજ આગ લાગી મોટા ભાગનો માલ નાશ પામ્યો. આગમાંથી માત્ર રૂ. ૨૦૦૦૦નો માલ અને હિસાબી ચોપડા બચાવી લેવાયા. હિસાબી ચોપડામાંથી નીચેની માહિતી પ્રાપ્ત થાય છે. (૧૫)

રૂ.	
૧-૧-૧૫નો સ્ટોક	૨૪૨૦૦૦
૧-૧-૧૬નો સ્ટોક	૩૯૬૦૦૦
વર્ષ ૨૦૧૫ દરમિયાન ખરીદી	૨૦૦૦૦૦૦
વર્ષ ૨૦૧૫ દરમિયાન વેચાણ	૨૮૦૦૦૦૦
૧-૧-૧૬ થી ૨૦-૫-૧૬ સુધીની ખરીદી	૮૦૦૦૦૦
૧-૧-૧૬ થી ૨૦-૫-૧૬ સુધીનું વેચાણ	૧૦૦૦૦૦૦

અન્ય માહિતી:

- (૧) ધંધાની પ્રણાલી અનુસાર સ્ટોકનું મૂલ્યાંકન ચોપડા કિંમત કરતાં ૧૦% વધુ કરવામાં આવે છે.
- (૨) ૧૮-૫-૧૬ના રોજ રૂ. ૮૦૦૦૦નો માલ ખરીદ્યો હતો જેની ખરીદ નોંધમાં નોંધ કરેલ છે પરંતુ આગ લાગ્યા તારીખ સુધી માલ મળ્યો નથી.
- (૩) ૧૯-૫-૧૬ના રોજ રૂ. ૧૨૦૦૦૦નો માલ વેચ્યો હતો જે મોકલી દીધો હતો પરંતુ તેની વેચાણ નોંધમાં આગ લાગ્યા તારીખ સુધી નોંધ કરેલ નથી.

સ્ટોકના નુકસાનના દાવાની રકમ શોધો.

અથવા

- પ્ર.૩ નિશાલી ટ્રેડર્સના સ્થળે ૧-૫-૧૬ના રોજ આગ લાગી તેણે રૂ. ૪૦૦૦૦૦ની નફાના નુકસાનની પોલીસી લીધી હતી. પોલીસી મુજબ વીમા કંપનીએ બાંહેધરી સમય ૩ માસનો આપ્યો હતો પરંતુ ધંધો ૨ માસમાં વ્યવસ્થિત થયો. હિસાબી ચોપડામાંથી નીચેની માહિતી પ્રાપ્ત થાય છે. (૧૫)

- (૧) વર્ષ ૨૦૧૫માં સ્થિર ખર્ચ રૂ. ૨૦૦૦૦૦ના બાદ કર્યા પછીનો ચોખ્ખો નફો રૂ. ૩૦૦૦૦૦ હતો.
- (૨) વર્ષ ૨૦૧૫માં આવકવેરો રૂ. ૩૦૦૦૦ અને સામાન્ય અનામત રૂ. ૫૩૩૦૦ ન.નુ. ખાતે ઉઘાર્યું હતું જ્યારે બેન્ક કિપોઝીટનું વ્યાજ રૂ. ૨૦૦૦૦ અને મળેલ વટાવ રૂ. ૧૦૦૦૦ નફા નુકસાન ખાતે જમા કર્યો હતો.
- (૩) વેચાણ વલણો નીચે મુજબ હતા.
  - (અ) ૧-૧-૧૫ થી ૩૦-૬-૧૫ રૂ. ૧૨૦૦૦૦૦
  - (બ) ૧-૭-૧૫ થી ૩૧-૧૨-૧૫ રૂ. ૧૪૨૦૦૦૦
  - (ક) ૧-૧-૧૫ થી ૩૦-૪-૧૫ રૂ. ૯૦૦૧૦૦
  - (ડ) ૧-૧-૧૬ થી ૩૦-૬-૧૬ રૂ. ૧૩૦૦૦૦૦
  - (ઇ) ૧-૫-૧૬ થી ૩૦-૬-૧૬ રૂ. ૧૦૦૦૦૦
- (૪) વર્ષ ૨૦૧૬માં આગ લાગ્યા તારીખ સુધી વેચાણમાં ૧૦% વધારો હતો. નફાના નુકસાન અંગે દાવાની રકમની ગણતરી કરો.

પ્ર.૪ ધી જનરલ ઇન્સ્યોરન્સ કંપની લેના આગ વિભાગ માટે હિસાબી વર્ષ ૨૦૧૬ની વિગતો નીચે મુજબ આપે છે.

(૧૫)

૧-૧-૧૬ની બાકીઓ:	રૂ.
બાકી જોખમ અનામત	૩૫૦૦૦૦૦
વધારાનું અનામત	૫૦૦૦૦૦
બાકી દાવાઓ	૬૦૦૦૦૦
બાકી કમીશન	૧૦૦૦૦૦
અગાઉથી ચૂકવેલ ભાડુ	૫૦૦૦૦
બાકી પગાર	૧૦૦૦૦૦
વર્ષ દરમિયાનના વ્યવહારો:	
સીધા ઇંધાનું પ્રીમીયમ	૭૦૦૦૦૦૦
સ્વીકારેલ પુનઃ વીમાનું પ્રીમીયમ	૩૦૦૦૦૦૦
આપેલ પુનઃ વીમાનું પ્રીમીયમ	૨૦૦૦૦૦૦
સીધા ઇંધાના ચૂકવેલ દાવાઓ	૪૦૦૦૦૦૦
પુનઃ વીમાના ચૂકવેલ દાવાઓ	૧૦૦૦૦૦૦
સ્વીકારેલ પુનઃ વીમાના ચૂકવેલ દાવાઓ	૨૦૦૦૦૦૦
એજન્ટોને ચૂકવેલ કમીશન	૬૦૦૦૦૦
સ્વીકારેલ પુનઃ વીમા પર કમીશન	૭૦૦૦૦
આપેલ પુનઃ વીમા પર કમીશન	૩૦૦૦૦
ઓફિસ ભાડુ	૨૩૦૦૦૦
સ્ટાફનો પગાર	૪૦૦૦૦૦
આવકવેરો	૫૦૦૦૦
રોકાણો પર વ્યાજ	૧૫૦૦૦૦૦
ઉપરના વ્યાજ પર આવકવેરો	૧૦૦૦૦૦
સ્ટાફનો બોનસ	૧૦૦૦૦૦
દાન	૫૦૦૦૦
ઓફિસ ખર્ચા	૨૦૦૦૦૦
પરચુરણ આવકો	૧૩૦૦૦૦
આવકવેરો રીફંડ	૨૦૦૦૦
૩૧-૧૨-૧૬ની બાકીઓ	
બાકી પગાર	૩૦૦૦૦
બાકી ભાડુ	૨૦૦૦૦
બાકી દાવાઓ	૧૦૦૦૦૦
બાકી કમીશન	૫૦૦૦૦

વીમા કંપની ઇંધાની પ્રણાલી મુજબ ચોખ્ખા પ્રીમીયમના ૫૦% બાકી જોખમ અનામત ખાતે લઈ જાય છે અને વધારાનું અનામત ચોખ્ખા પ્રીમીયમના ૫% થી વધારવાનું છે.

વર્ષ ૨૦૧૬ માટેનું મહેસુલી ખાતુ તૈયાર કરો.

અથવા

પ્ર.૪ ટૂંકનોંધ લખો :

(૧૫)

- (૧) મહેસુલી ખાતુ
- (૨) પુનઃ વીમા
- (૩) દાવાઓ

SARDAR PATEL UNIVERSITY
B.Com. (Gen. & Hons.) (NC - 2010 Batch) II Semester EXAMINATION
Monday, 20th March, 2017
2.00 p.m. to 4.00 p.m.
UB02ECOM02/18 : Accounting for Banking and Insurance

Note: Figures in the bracket to the right indicates marks.

Total Marks: 60

- Q-1(A) The following particulars have been obtained from the Trial Balance of the Laxmi Bank Limited as on 31-3-2016. Find the amount to be transferred to profit and loss account and pass journal entry. (07)

	Rs.
Rebate on bills discounted (1-4-2015)	6,800
Interest & Discount received	79,000
Bills Discounted and purchased	4,50,000
Rate of Discount	12%

The average due date of the discounted bills is 12-6-2016.

- Q-1(B) Write note on following. (08)
- 1) Statutory Reserve
  - 2) Statutory Liquidity Reserve
  - 3) Cash Reserve

OR

- Q-1(A) Trial Balance of a DENA Bank shows following balances as on 31-3-2016. (07)

	Rs.
Bills Discounted and purchased	11,53,000
Interest & Discount received	4,48,000
Rebate on bills discounted (1-4-2015)	32,000

The details of bills are as under;

Amount (Rs.)	Due dates	Discount
2,19,000	30-4-2016	8%
2,19,000	14-5-2016	9%
3,65,000	30-5-2016	7%
3,50,000	12-6-2016	6%

Make journal entries and prepare Interest and discount account.

- Q-1(B) Write note on following: (08)
- 1) Liquidity Norms (As per Banking Regulation Act 1949)
  - 2) Provisions for Licensing of Banking Companies

Q-2

Prepare balance sheet of Indian Bank as on 31.3.2016 with necessary schedules form the following balances (15)

Particulars	Debit (Rs.)	Particulars	Credit (Rs.)
Cash on hand	1,00,000	Share capital	2,00,000
Cash with RBI	2,00,000	Statutory Reserve	1,00,000
Cash with SBI	40,000	Capital Reserve	40,000
Investments in Shares and Debentures	1,60,000	Share Premium	20,000
Investment in Subsidiary co.	1,00,000	P&L a/c (1.4.2015)	40,000
Loans and advances	2,00,000	Profit of current year	80,000
Cash credit	3,00,000	Borrowing from IDBI	2,00,000
Bills purchased and discounted	1,00,000	Fixed deposits	4,00,000
Building	2,00,000	Current a/c	1,00,000
Furniture	40,000	Saving a/c	4,00,000
Non-banking assets	2,40,000	Bills payable	1,00,000
Interest accrued	20,000	o/s interest	10,000
money at call & short notice	60,000	Rebate on Bills discounted (31.3.2016)	20,000
Gold	40,000	Branch adj. a/c	90,000
	18,00,000		18,00,000

Additional information:

1. Authorized capital is Rs.4,00,000/- divided in 40000 equity shares of Rs.10 each. 20000 equity shares were issued and fully paid up.
2. Claim against bank not accepted as debts Rs.15,000.
3. Bills for collections Rs.2,50,000/-.

OR

Q-2

Prepare the pro-forma of form –A Balance Sheet along with necessary schedule, as per Banking Regulation Act 1949. (15)

Q-3

Fire occurred in the godown of Mehta Trading Co. on 31st January, 2016 and totally destroyed the stock. From the available records, the following information is given to you for preparing a statement of claim to be presented to the insurance company. (15)

Particulars	2013 (Rs.)	2014 (Rs.)	2015 (Rs.)	2016 (Rs.)
Opening stock	27,090	32,400	36,000	36,900
Net purchases	74,900	80,000	81,000	6,000
Net sales	1,20,000	1,32,000	1,40,000	12,000
Wages	17,400	19,000	20,900	2,000
Closing stock	32,400	36,000	36,900	-

Prepare the statement of claim showing your working. Closing stock was always valued at 10% below cost.

OR

Q-3 Write detailed note on following: (15)

- 1) Claim for loss of stock policy
- 2) Average Clause
- 3) Claim for consequential loss policy

Q-4 From the following information of General Insurance Co. prepare revenue account for the year ending on 31-3-2016. (15)

Particulars	Rs.
Reserve for unexpired risk on 1-4-2015	25,00,000
Additional reserve on 1-4-2015	5,00,000
Claims paid	32,00,000
Estimated liabilities in respect of outstanding claims: On 1-04-2015	3,25,000
On 31-3-2016	4,50,000
Administration expenses (including Rs. 1,50,000 of legal expenses paid in connection with claims)	14,00,000
Reinsurance premium paid	3,75,000
Reinsurance recoveries	1,00,000
Premium	56,00,000
Interest and dividends	3,22,600
Income tax on above	32,600
Profit on sale of investment	55,000
Commission paid	7,60,000

Make provision of 50% of the premiums for unexpired risks and keeping an additional reserve of Rs. 5,00,000.

OR

Q-4(A) Prepare the pro-forma Revenue Account for Fire Insurance and Marine Insurance. (07)

Q-4(B) Explain the following terms: (08)

- 1) Premium
- 2) Claims
- 3) Commission
- 4) Reinsurance

*****

— X —

[A-18A-G] Seat No. _____

No. of printed pages: 03

SARDAR PATEL UNIVERSITY
B.Com. (Gen. & Hons.) (NC - 2010 Batch) II Semester EXAMINATION
Monday, 20th March, 2017
2.00 p.m. to 4.00 p.m.

UB02ECOM02/18 : Accounting for Banking and Insurance

Total Marks : 60

પ્ર.૧

(અ) ૩૧ માર્ચ ૨૦૧૬ના રોજ લક્ષ્મી બેંકના ચોપડે નીચેની બાકીઓ છે.

(૦૭)

વટાવેલી હુંડી પર વળતર (૧-૪-૧૫)	૬૮૦૦
મેળવેલ વટાવ	૭૯૦૦૦
ખરીદેલ અને વટાવેલ હુંડીઓ	૪૫૦૦૦૦
બેંકનો વ્યવહાર	૧૨%

ખરીદેલ હુંડીઓની સરેરાશ વટાવ તારીખ ૧૨ જુન ૨૦૧૬ છે. વટાવેલ હુંડી પર વળતરનું ખાતુ બનાવો. અને આમનોંધ પસાર છે.

(બ) ટુંકનોંધ લખો :

(૦૮)

- (૧) કાયદેસરનું અનામત
- (૨) કાયદેસરનું પ્રવાહી અનામત
- (૩) રોકડ અનામત

અથવા

પ્ર.૧

(અ) દેના બેંકના ચોપડે ૩૧-૩-૨૦૧૬ના રોજ નીચેની બાકીઓ છે.

(૦૭)

	રકમ (રૂ.)
વટાવેલ હુંડીઓ	૧૧૫૩૦૦૦
વટાવેલ હુંડીઓ પરનું વળતર (૧-૪-૨૦૧૫)	૪૪૮૦૦૦
મેળવેલ વ્યાજ અને વટાવ	૩૨૦૦૦

હુંડીઓની વિગત નીચે મુજબ છે.

પાકતી તારીખ ૨૦૧૬	વટાવનો દર	હુંડીની રકમ (રૂ.)
એપ્રિલ ૩૦	૮%	૨૧૯૦૦૦
મે ૧૪	૯%	૨૧૯૦૦૦
મે ૩૦	૭%	૩૬૫૦૦૦
જૂન ૧૨	૬%	૩૫૦૦૦૦

‘વ્યાજ અને વટાવ ખાતુ’ બનાવી નફા-નુકશાન ખાતે જમા કરવાની વ્યાજ અને વટાવની રકમ શોધો અને આમનોંધ પસાર કરો.

(બ) ટુંકનોંધ લખો.

(૦૮)

- (૧) પ્રવાહીતતાના ધોરણો (બેન્કિંગ રેગ્યુલેશન એક્ટ ૧૯૪૯ મુજબ)
- (૨) બેન્કિંગ કંપનીના લાયસન્સ અંગેની જોગવાઈઓ

- પ્ર.૨ ઈન્ડિયન બેંકનું ૩૧-૩-૨૦૧૬ના રોજનું પાકુ સરવૈયુ જરૂરી પત્રકો સહિત (ફોર્મ A મુજબ) (૧૫)
નીચેની બાકીઓ ઉપરથી તૈયાર કરો.

વિગત	ઉધાર (રૂ.)	વિગત	જમા (રૂ.)
હાથ પર રોકડા	૧૦૦૦૦૦	શેરમુડી	૨૦૦૦૦૦
RBI માં રોકડ	૨૦૦૦૦૦	કાયદેસરનું અનામત	૧૦૦૦૦૦
SBI માં રોકડ	૪૦૦૦૦	મૂડી અનામત	૪૦૦૦૦
રોકાણો : શેર	૧૦૦૦૦૦	શેર પ્રીમીયમ	૨૦૦૦૦
ફિબેન્ચર્સ	૨૦૦૦૦	ન.નુ. ખાતુ (૧-૪-૨૦૧૫)	૪૦૦૦૦
બોન્ડ	૪૦૦૦૦	ચાલુ વર્ષનો નફો	૮૦૦૦૦
પેટા કંપનીમાં રોકાણ (ભારત બહાર)	૧૦૦૦૦૦	IDBI પાસેથી ઉછીના	૨૦૦૦૦૦
લોન ધિરાણ	૨૦૦૦૦૦	ફિક્સ ડિપોઝીટ	૪૦૦૦૦૦
કેશ ક્રેડિટ	૩૦૦૦૦૦	ચાલુ ખાતા	૧૦૦૦૦૦
ખરીદેલ અને વટાવેલ હુંડીઓ	૧૦૦૦૦૦	બચત ખાતા	૪૦૦૦૦૦
મકાન	૨૦૦૦૦૦	દેણી હુંડી	૧૦૦૦૦૦
ફર્નિચર	૪૦૦૦૦	બાકી વ્યાજ	૧૦૦૦૦
નોન બેંકિંગ મિલકતો	૨૪૦૦૦૦	વટાવેલી હુંડી પરનું વળતર	૨૦૦૦૦
ચઢેલ વ્યાજ	૨૦૦૦૦	(૩૧-૩-૨૦૧૬)	
સોનુ	૪૦૦૦૦	શાખા ખાતાં	૮૦૦૦૦
મંગાવેલ નાણા હુંડી મુદતના નાણાં	૬૦૦૦૦		
	૧૮૦૦૦૦૦		૧૮૦૦૦૦૦

વધારાની માહિતી :

- (૧) મંજૂર મુડી રૂ. ૪૦૦૦૦૦, ૪૦૦૦૦ ઈક્વિટી શેર દરેક રૂ. ૧૦નો. બહાર પાડેલ ૨૦૦૦૦ ઈક્વિટી શેર દરેક રૂ. ૧૦નો પૂરો ભરપાઈ.
(૨) નહીં સ્વીકારેલ દાવા રૂ. ૧૫૦૦૦ છે.
(૩) નહીં ઉધરાવેલ હુંડીઓ રૂ. ૨૫૦૦૦૦.

અથવા

- પ્ર.૨ બેન્કિંગ રેગ્યુલેશન એક્ટ ૧૯૪૮ મુજબનું ફોર્મ A, પાકુ સરવૈયુ જરૂરી પરિશિષ્ટ સાથે તૈયાર કરો. (૧૫)

- પ્ર.૩ મહેતા ટ્રેડિંગ કંપનીના ગોડાઉનમાં તા. ૩૧-૧-૨૦૧૬ના રોજ આગ લાગી અને બધોજ માલ બળી ગયો તેમના ચોપડામાથી નીચેની માહિતી પ્રાપ્ત થયેલ છે. તેના પરથી વીમા કંપની માટેનાં દાવાનો પત્રક તૈયાર કરો. (૧૫)

વિગત	૨૦૧૩ (રૂ.)	૨૦૧૪ (રૂ.)	૨૦૧૫ (રૂ.)	૨૦૧૬ (રૂ.)
શરૂઆતનો સ્ટોક	૨૭૦૮૦	૩૨૪૦૦	૩૬૦૦૦	૩૬૮૦૦
ખરીદી	૭૪૮૦૦	૮૦૦૦૦	૮૧૦૦૦	૬૦૦૦
વેચાણ	૧૨૦૦૦૦	૧૩૨૦૦૦	૧૪૦૦૦૦	૧૨૦૦૦
મજૂરી	૧૭૪૦૦	૧૮૦૦૦	૨૦૮૦૦	૨૦૦૦
આખરનો સ્ટોક	૩૨૪૦૦	૩૬૦૦૦	૩૬૮૦૦	--

કંપનીમાં આખર સ્ટોક ૧૦% ઓછી કિંમતથી આંકવામાં આવે છે.

અથવા

- પ્ર.૩ નીચેના પર નોંધ લખો. (૧૫)

- (૧) નફાના નુકશાનની પોલીસી
- (૨) સ્ટોકના નુકશાનની પોલીસી
- (૩) સરેરાશની કલમ

પ્ર.૪ નીચેની માહિતી પરથી જનરલ ઇન્સ્યોરન્સ કંપનીના આગ વિભાગનું તારીખ ૩૧-૩-૨૦૧૬ના રોજ પુરા થતા વર્ષનું મહેસુલી ખાતુ તૈયાર કરો. (૧૫)

વિગત	૨૦૧૩ (રૂ.)
બાકી જોખમનું અનામત (૧-૪-૨૦૧૫)	૨૫૦૦૦૦૦
વધારાનું અનામત (૧-૪-૨૦૧૫)	૫૦૦૦૦૦
ચૂકવેલ દાવા	૩૨૦૦૦૦૦
બાકી દાવા અંગે જવાબદારી	
તા. ૧-૪-૨૦૧૫	૩૨૫૦૦૦
તા. ૩૧-૩-૨૦૧૬	૪૫૦૦૦૦
વહીવટી ખર્ચા (જે પૈકી રૂ. ૧૫૦૦૦૦ દાવા અંગેના કાનુની ખર્ચ અંગેના છે)	૧૪૦૦૦૦૦
પુનઃ વીમા અંગેનું પ્રીમીયમ ચૂકવેલ	૩૭૫૦૦૦
પુનઃ વીમા અંગેના મળેલ દાવા	૧૦૦૦૦૦
મળેલ પ્રીમીયમ	૫૬૦૦૦૦૦
વ્યાજ અને ડિવિડન્ડ	૩૨૨૬૦૦
તેના પર આવકવેરો	૩૨૬૦૦
રોકાણના વેચાણ પર નફો	૫૫૦૦૦
ચૂકવેલ કમિશન	૭૬૦૦૦૦

બાકી જોખમ માટે ૫૦% અને તે ઉપરાંત વધારાનું અનામત રૂ. ૫૦૦૦૦૦ની જોગવાઈ કરો.

અથવા

પ્ર.૪

(અ) આગ અને સમુદ્રી વીમા અંગેનું નમુનાનું મહેસુલી પત્રક તૈયાર કરો. (૦૭)

(બ) નીચેના શબ્દો સમજાવો. (૦૮)

- (૧) પ્રીમીયમ   (૨) દાવો   (૩) કમિશન   (૪) પુનઃ વીમો

*****

(23)

Seat No.: _____

No. of Printed Pages : 1

SARDAR PATEL UNIVERSITY
B. Com (Second Semester) CBCS Examination
27th March, 2017, Monday
10.00 a.m. to 12.00 p.m.
Advertising Management-I (UB02ECOM05)

Total Marks: - 60

Note: Figures to the right indicate marks

Q.1) Define advertising and discuss the importance of the advertising in detail. (15)

OR

Q.1) Write short note on a) Features of advertising b) objectives of advertising. (15)

Q.2) Discuss measurement and money decision of advertising with relevant example. (15)

OR

Q.2) Explain media and message decision of advertising. (15)

Q.3) Write a short note on a) AIDA model b) Ethical issues of advertising. (15)

OR

Q.3) Discuss the importance of marketing communication in detail. (15)

Q.4) Describe the reasons for losing clients by an advertising agencies. (15)

OR

Q.4) Explain the advertising strategies with relevant example. (15)

— X —

①

(14) Seat No.: _____

No. of Printed Pages : 1

SARDAR PATEL UNIVERSITY
B. Com (Second Semester) CBCS Examination
30th March, 2017, Thursday
10.00 a.m to 12.00 p.m
Advertising Management-II (UB02ECOM06)

Total Marks: - 60

Note: Figures to the right indicate marks

Q.1) Discuss the essentials of good headline and function of headline in an ad copy. (15)

OR

Q.1) Discuss the types of advertising copy in detail. (15)

Q.2) Explain the components of layout with example. (15)

OR

Q.2) Discuss different types of advertising appeal used in advertisement. (15)

Q.3) Write a note on pre testing methods of evaluating advertising effectiveness. (15)

OR

Q.3) Explain post testing methods of evaluating advertising effectiveness. (15)

Q.4) Write short notes on any three: (15)

- a) Retail advertising
- b) International advertising
- c) Political advertising
- d) Public service advertising
- e) Online advertising

— X —

①

(24 & A-13) Seat No.: _____

No. of Printed Pages : 1

SARDAR PATEL UNIVERSITY
B.COM. II- SEMESTER (CBCS) (JUNE-2011 ONWARDS)

MONDAY, 27th MARCH 2017

10-00 A.M to 12-00 P.M.

BUSINESS MANAGEMENT-III (FINANCIAL MANAGEMENT-I):UB02ECOM09

Total Marks: 60

- Q-1 Discuss the objectives of financial management. 15**
OR
Q-1 Explain the functions of Financial Management. 15
Q-2 Describe the various of long term sources of finance. 15
OR
Q-2 Describe the various of short term sources of finance. 15
Q-3 Explain the concept of Capital Market and discuss its functions. 15
OR
Q-3 Write a detailed note on Indian Money Market & its Instruments. 15
Q-4 What is capital budgeting? Explain the capital budgeting process? 15
OR
Q-4 Calculate the Net Present Value of the two projects and suggest which of the two projects should be accepted. 15

Year	0	1	2	3	4	5
NCF (Project X) Rs.	20,000	5,000	10,000	10,000	3,000	2,000
NCF (Project Y) Rs.	30,000	20,000	10,000	5,000	3,000	2,000
PVIF @ 10%	1	.909	.826	.751	.683	.621

— × —

①

[24/A-13] Seat No. _____

No. of printed page: 01

SARDAR PATEL UNIVERSITY
B.Com. (II Semester) (June-2011 Onwards) Examination
Monday, 27th March 2017
10.00 am - 12.00 pm
UB02ECOM09 : BUSINESS MANAGEMENT-III (FINANCIAL MANAGEMENT-I)

કુલ ગુણ : ૬૦

- પ્ર.૧ નાણાંકીય સંચાલનના હેતુઓ ચર્ચો. (૧૫)
અથવા
પ્ર.૧ નાણાંકીય સંચાલનના કાર્યો સમજાવો. (૧૫)
- પ્ર.૨ લાંબાગાળાના નાણાંના સ્ત્રોતો વર્ણવો. (૧૫)
અથવા
પ્ર.૨ ટૂંકાગાળાના નાણાંના સ્ત્રોતો વર્ણવો. (૧૫)
- પ્ર.૩ મૂડી બજારનો ખ્યાલ સમજાવો અને તેના કાર્યો ચર્ચો. (૧૫)
અથવા
પ્ર.૩ ભારતીય નાણાં બજાર અને તેના સાધનો પર વિસ્તૃત નોંધ લખો. (૧૫)
- પ્ર.૪ મૂડી બજેટીંગ એટલે શું? મૂડી બજેટીંગ પ્રક્રિયા સમજાવો. (૧૫)
અથવા
પ્ર.૪ બે યોજનાઓ માટે ચોખ્ખા વર્તમાન મૂલ્યની ગણતરી કરો અને બન્ને યોજનાઓમાંથી કઈ સ્વીકારશો તે સૂચવો. (૧૫)

વર્ષ	૦	૧	૨	૩	૪	૫
NCF (યોજના X) રૂ.	૨૦૦૦૦	૫૦૦૦	૧૦૦૦૦	૧૦૦૦૦	૩૦૦૦	૨૦૦૦
NCF (યોજના Y) રૂ.	૩૦૦૦૦	૨૦૦૦૦	૧૦૦૦૦	૫૦૦૦	૩૦૦૦	૨૦૦૦
PVIF@ ૧૦%	૧	.૯૦૯	.૮૨૬	.૭૫૧	.૬૮૩	.૬૨૧

*****

[15/A-12] Seat No: _____

No. of printed pages: 2

SARDAR PATEL UNIVERSITY
B Com (II Semester) Examination
Thursday, 30th March
2017
10.00 am - 12.00 pm
UB02ECOM10 - Business Management IV
(Financial Management)

Total Marks: 60

Note: Figures to the right indicate marks.

Q.1 Clarify the concept of Working Capital. Describe the various types of Working Capital. (15)

OR

Q.1 Discuss the factors affecting Working Capital requirement of a company. (15)

Q.2

(a) What is Cash Management? Explain the motives for holding cash. (08)

(b) Write short notes on : Problems of Cash Management. (07)

OR

Q.2 From the following information, prepare a Cash Budget for January, February and March 2017: (15)

Expected Sales, Purchases and Expenses etc. are as follows:

Month	Cash Sales (Rs.)	Cash Purchases (Rs.)	Expenses (Rs.)	Collection from Debtors (Rs.)	Payment to Creditors (Rs.)
January	82000	50000	5000	60000	40000
February	74000	42000	4000	65000	35000
March	75000	38000	3000	64000	80000

Cash balance as on 1st January, 2017 is expected to be Rs. 19000.

Q.3

(a) Write short note on : Kinds of Inventories. (08)

(b) State the benefits of holding inventories. (07)

OR

Q.3 What is Inventory Management ? Describe the techniques of Inventory Management. (15)

Q.4 Define Receivables Management and explain the factors affecting the size of receivables. (15)

OR

Q.4 Write short notes on:

1. Costs of Maintaining Receivables. (08)

2. Purposes of Receivables Management. (07)

SARDAR PATEL UNIVERSITY
B Com (II Semester) Examination
Thursday, 30th March
2017
10.00 am - 12.00 pm
UB02ECOM10 - Business Management IV
(Financial Management)

કુલ ગુણ : ૬૦

નોંધ: જમણી તરફના અંક પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.

પ્ર.૧ કાર્યશીલ મૂડીની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરો. કાર્યશીલ મૂડીના વિવિધ પ્રકારો વર્ણવો. (૧૫)

અથવા

પ્ર.૧ કંપનીની કાર્યશીલ મૂડીની જરૂરિયાતને અસર કરતાં પરિબલો ચર્ચો. (૧૫)

પ્ર.૨

(અ) રોકડ સંચાલન એટલે શું ? રોકડ ધારણ કરવાના હેતુઓ સમજાવો. (૦૮)

(બ) ટૂંકનોંધ લખો : રોકડ સંચાલનની મુશ્કેલીઓ. (૦૭)

અથવા

પ્ર.૨ નીચેની વિગતો પરથી જાન્યુઆરી, ફેબ્રુઆરી અને માર્ચ ૨૦૧૭ માટે રોકડ અંદાજપત્ર તૈયાર કરો: (૧૫)
 અપેક્ષિત વેચાણ, ખરીદી અને ખર્ચા વિગેરે નીચે મુજબ છે :

માસ	રોકડ વેચાણ (રૂ.)	રોકડ ખરીદી (રૂ.)	ખર્ચાઓ (રૂ.)	દેવાદારો પાસેથી ઉઘરાણી (રૂ.)	લેણદારોને ચૂકવ્યા (રૂ.)
જાન્યુઆરી	૮૨૦૦૦	૫૦૦૦૦	૫૦૦૦	૬૦૦૦૦	૪૦૦૦૦
ફેબ્રુઆરી	૭૪૦૦૦	૪૨૦૦૦	૪૦૦૦	૬૫૦૦૦	૩૫૦૦૦
માર્ચ	૭૫૦૦૦	૩૮૦૦૦	૩૦૦૦	૬૪૦૦૦	૮૦૦૦૦

તા. ૧લી જાન્યુઆરી, ૨૦૧૭ના રોજ અંદાજિત રોકડ સિકલ રૂ. ૧૯૦૦૦ છે.

પ્ર.૩

(અ) ટૂંકનોંધ લખો : માલ સામગ્રીના પ્રકારો. (૦૮)

(બ) માલ સામગ્રી સંગ્રહના ફાયદાઓ જણાવો. (૦૭)

અથવા

પ્ર.૩ માલ સામગ્રી સંચાલન એટલે શું ? માલ સામગ્રી સંચાલનની પદ્ધતિઓ વર્ણવો. (૧૫)

પ્ર.૪ લેણાનું સંચાલન એટલે શું ? લેણાનાં કદને અસર કરતાં પરિબલોનું વર્ણન કરો. (૧૫)

અથવા

પ્ર.૪ નીચેના પર ટૂંકનોંધ લખો:

૧. લેણાની જાળવણીના ખર્ચાઓ. (૦૮)

૨. લેણાં સંચાલનના હેતુઓ. (૦૭)

SARDAR PATEL UNIVERSITY
B.Com. (CBCS) IInd Semester Examination
Monday, 27th March, 2017
10:00am. To 12:00pm
UB02ECOM11 : Advanced Banking - III

Total Marks : 60

-
- પ્રશ્ન-૧ ભારતમાં યુનિવર્સલ બેન્કિંગ તથા પાસબુક અને ચેક્બુકમાં
 છાપેલી સૂચનાઓ અંગે નોંધ લખો. (૧૫)
- અથવા
- પ્રશ્ન-૧ સહકારી બેન્કિંગ તથા બેંકોનું સ્વોટ પૃથ્થકરણ અંગે વિસ્તૃત નોંધ
 લખો. (૧૫)
- પ્રશ્ન-૨ બેંકોમાં વપરાતી વિવિધ ટેકનોલોજીના નામ દર્શાવી તેના કાર્યો
 જણાવો. (૧૫)
- અથવા
- પ્રશ્ન-૨ ઈ-ઈન્ટરવ્યુ તથા રીકરીંગ ડીપોઝીટ અંગે વિસ્તૃત નોંધ લખો. (૧૫)
- પ્રશ્ન-૩ ૧૯૩૫ થી ૧૯૫૫ સુધીમાં બેન્કિંગ ક્ષેત્રે થયેલા સુધારાઓ
 જણાવી વિસ્તૃત નોંધ લખો. (૧૫)
- અથવા
- પ્રશ્ન-૩ બેન્કિંગ ક્ષેત્રે ૧૯૮૦ થી ૨૦૧૦ સુધીમાં થયેલા સુધારાઓ
 અંગે લખો. (૧૫)
- પ્રશ્ન-૪ ચેકનું સ્ટોપ પેમેન્ટ, ઈન્ટરનેટ બેન્કિંગ, ડિમાન્ડ ડ્રાફ્ટ, બેરર ચેક
 વગેરે અંગે વિસ્તૃત નોંધ લખો. (૧૫)
- અથવા
- પ્રશ્ન-૪ RTGS, NPA, પતાવટ ઘર, ડેબીટ કાર્ડ અંગે નોંધ લખો. (૧૫)

***** શુભેચ્છાઓ *****

— X —

SARDAR PATEL UNIVERSITY
B.Com. (CBCS) IInd Semester Examination
Thursday, 30th March, 2017
10:00am. To 12:00pm
UB02ECOM12 : Advanced Banking - IV

Total Marks : 60

-
- પ્રશ્ન-૧ ભારતીય ગ્રામ્ય વિકાસમાં બેંકોનું યોગદાન આંકડાકીય વિગતો સાથે જણાવો. (૧૫)
- અથવા
- પ્રશ્ન-૧ “ભારતીય પ્રજા વિકાસમાં બેંકોનો ફાળો” તે અંગે વિસ્તૃત નોંધ લખો. (૧૫)
- પ્રશ્ન-૨ ગુજરાતમાં આવેલી વિવિધ પ્રકારની બેંકોની ડીપોઝીટનું વિશ્લેષણ કરો. (૧૫)
- અથવા
- પ્રશ્ન-૨ ગુજરાતમાં આવેલી વિવિધ પ્રકારની બેંકોની ડીપોઝીટની આંકડાકીય માહિતી ટકાવારીના ગ્રાફ સાથે સમજાવો. (૧૫)
- પ્રશ્ન-૩ જાહેર ક્ષેત્રની બેંકની મુલાકાતનું વર્ણન કરો. (૧૫)
- અથવા
- પ્રશ્ન-૩ શિક્ષણ માટેની લોનની વાસ્તવિક વિધિ જણાવો. (૧૫)
- પ્રશ્ન-૪ ભારતીય બેંકો દ્વારા સામાજિક જવાબદારીઓનું વહન અંગે વિસ્તૃત નોંધ લખો. (૧૫)
- અથવા
- પ્રશ્ન-૪ બેંકિંગ વિષયની માહિતી આપતા પુસ્તકો, મેગેઝીનો અને અન્ય સ્ત્રોતો જણાવી વિસ્તૃત નોંધ લખો. (૧૫)

***** શુભેચ્છાઓ *****

B.Com Examination, Second Semester

Monday, Date: 27/03/2017

Session : Morning

Time :10.00 Am to 12.00 Pm

Subject / Course Code: UB02ECOM17

Subject / Couse Title : Computer Applications – III

Paper : :- Presentation Skill and Best Practices

Total Weightage/ Marks: 30

Que : 1 Give uses of Power Point and How to make new file in Power Point? Explain. (7)

OR

Which items includes as a Smart Art in Power Point?
How they can use? Explain.

Que : 2 Explain in detail about Slide Show Menu in Power Point. (8)

OR

Explain with reference to Power Point.

1. Animation
2. Transition

Que : 3 What is Gujarati IME in Computer? How to install Gujarati IME in computer? Explain. (8)

OR

Explain various methods to transfer data from computer.

Que : 4 What is Virus ? How to prevent Computer System from Virus? Explain. (7)

OR

Explain.

1. Worms
2. Spyware
3. Adware

*****

— X —

①

(17 Eng) Seat No. _____

No. of Printed Pages : 1
B.Com Examination, Second Semester

Thursday, Date: 30/03/2017

Session : Morning

Time : 10.00 Am to 12.00 Pm

Subject / Course Code: UB02ECOM18

Subject / Course Title : Computer Applications – IV

Paper : :- Data Processing Using EXCEL

Total Weightage/ Marks: 30

Que : 1 Explain various Charts of Excel. (7)

OR

Write Short note. Financial Functions of Excel.

Que : 2 Explain in detail about Filters in Excel. (8)

OR

Explain in detail about Sorting in Excel.

Que : 3 What is Pivot Table in Excel? Explain. (8)

OR

Explain about Macro in Excel. Write method to make Macro.

Que : 4 Explain Goal Seek of Excel with Example. (7)

Explain.

OR

Explain Page Setup of Excel.

*****

— X —
①

(17) Seat No.: _____
(60J)

B.Com Examination, Second Semester

No. of Printed Pages : 1

Thursday, Date: 30/03/2017

Session : Morning

Time : 10.00 Am to 12.00 Pm

Subject / Course Code: UB02ECOM18

Subject / Course Title : Computer Applications – IV

Paper : :- Data Processing Using EXCEL

Total Weightage/ Marks: 30

- પ્રશ્ન : ૧   Excel ની વિવિધ Charts વિશે સમજાવો. (૭)
અથવા
ટૂંકનોંધ લખો. Financial Functions of Excel.
- પ્રશ્ન : ૨   એક્સેલમાં Filters વિશે વિગતે સમજાવો. (૮)
અથવા
એક્સેલમાં Sorting વિશે વિસ્તારથી સમજાવો.
- પ્રશ્ન : ૩   એક્સેલમાં Pivot Table એટલે શું? સમજાવો. (૮)
અથવા
એક્સેલમાં મેક્રો વિશે સમજાવી મેક્રો તૈયાર કરવાની રીત લખો.
- પ્રશ્ન : ૪   એક્સેલમાં ઉદાહરણ સાથે Goal Seek વિશે સમજાવો. (૭)
અથવા
એક્સેલના Page Setup વિશે ટૂંકનોંધ લખો.

*****

— X —
(1)

SEAT No. _____

No. of Printed Pages : 1

[14]

SARDAR PATEL UNIVERSITY

B.Com. (Hon.) Examination, Semester – II

Monday, 03rd April, 2017

Session: Morning, Time: 10:00 am to 12:00 pm

Introductory Language & Communication Skills-II

UB02FCOH01

Marks: 60

- Q1.A Write a detailed note on proxemics. 07
B 'Clarity' as principles of effective communication. 08
OR
- Q1.A Explain in detail kinesics- Body language 08
B 'Courtesy' as principles of effective communication. 07
- Q2 Write detail notes on any two: 15
1. Paralanguage
2. Give meaning and explain in detail the purpose of presentation.
3. Explain the factors of audience analysis
- Q3 Write a short notes on: (Any two) 15
1. Biniya
2. Ram Bharosha
3. Explain about the Leopard's paw incident.
- Q4A Discuss the climax of 'Blue Umbrella' novel. 07
B Opening of the 'Blue Umbrella' Novel 08
OR
- Q4A Discuss in detail the novel 'Blue Umbrella' in your words. 08
B Write a detailed note on Biniya's 'Blue Umbrella' 07

[16798]

SEAT No. _____

No. of Printed Pages : 2

SARDAR PATEL UNIVERSITY

B.Com. Sem.-II

(CBCS)

UB02FCOM01
3rd April 2017

ENGLISH AND BUSINESS COMMUNICATION-II

60 Marks
10 to 12

Note 1. All the questions are compulsory.

2. Figures to the right indicate full marks.

Q.1 A : What is communication ? Explain it. 10

B : Discuss 'advice' as objective of the communication. 05

OR

Q. 1 A : Explain the communication cycle with diagram. 10

B : Write a brief note on 'knowledge' as an objective of the communication. 05

Q. 2 A : Write short note on the following: 15

1. Date writing styles
2. Importance of signature in Business Letter
3. Conciseness

OR

Q. 2 A : Write short note on the following: 15

1. Address writing styles
2. Importance of Reference No in Business Letter
3. 'You Attitude' in Business Letter

Q. 3 A : Write a letter of inquiry as a retail business man to 'Tomato Fashion Garments', to know about the details of business terms and conditions for the summer cool garments for boys and girls as the summer is approaching. 08

Q. 3 B : You have to start a show room for the electronic products. Draft a letter to enquire about the designing, installation of furniture and furnishing it. Ask for the quotation and other business terms and conditions. 07

OR

Q. 3 A : Write a suitable reply to an inquiry you have received for the newly launched 'A OneCell Phone', of your company. State all the incentive schemes to promote the sales in the letter. 08

Q. 3 B : Shivani Manufacturers, Ahmedabad has received an inquiry from Occasion Gift Articles, Anand about the gift articles. Draft a suitable reply with the latest catalogue competitive business terms and conditions. 07

Q. 4 A : Place an order for the Air conditioners and Refrigerators on behalf of Krunal Domestic Sales, Vadodara to Symphony Manufacturers for the season mentioning specific time deadline. 08

Q. 4 B : Safal Traders, Mumbai has received an order of PCs, laptops and tablets from the old customer Raj Sales Point, Ahmedabad. You are unable to supply the demanded models, suggest the substitutes with better quality and competitive prices. Draft the letter. 07

OR

Q. 4 A : You have placed an order for the stationary articles by mistake on behalf of Aparna Academy, Nadiad to Navneet Stationers, Paldi, Ahmedabad. Draft a letter to postpone the order for a month. 08

Q. 4 B : Suhana Co. Ltd, Mumbai has received an order for Ceiling Fans, Table Fans, Wall Fans and Pedestal Fan from Rishi Sales, Bhavnagar. Draft the reply to express your inability to supply the order at once hence, tell them to supply partial order and. ask for extension of the time limit for the remaining part. 07

— X —

(A-28)

No. of Printed Pages : 2

Section

Sardar Patel University
BCOM Examination (Semester - II) NC

Friday, 17th March 2017

UB02FCOM02/04 – English & Business Communications - II

17/03/2017

FRIDAY

Total Marks: 60

Time: 02:00 pm to 04:00 pm

- Q – 1 A** Describe the Process of Communication with suitable diagrams. **10**
- B** Write a short note on: Communication is a dynamic process **05**
- OR**
- Q – 1 A** Write about Information, Advice and Counseling as Objectives of Communication. **10**
- B** Write a short note on: Communication is intentional as well as unintentional **05**
- Q – 2 A** Write short notes on: **15**
1. Courtesy
  2. Conciseness and The "YOU" attitude
  3. Salutation
- OR**
- Q – 2 A** Write short notes on: **10**
1. Correctness
  2. Body of the Letter
  3. Enclosures
- Q – 3 A** As the Sales Manager of Florence Sanitations Enterprises – India, Meerut, write a letter to the Marketing Manager of Viking Forgings Pvt. Ltd., Jalandhar, enquiring about their bathroom fittings, accessories and appliances, their prices, discounts, terms of sale and modes of transport, delivery and payment. **08**
- B** As the Sales Correspondent of Muna Handloom Fashion – India, Bhagalpur, you have received a letter from the Manager of Westerly Clothing Pvt. Ltd., Gurgaon, enquiring about your readymade garments, their prices and terms of sale. Write a suitable reply. **07**
- OR**
- Q – 3 A** As the Proprietor of Adore Stationery Products, Mumbai, write a letter to the Purchase Manager of Luxor Writing Instruments Limited, Hyderabad, enquiring about their stationery products, their prices and terms of sale. **08**
- B** As the Marketing Executive of Storewell Storage Solution Pvt. Ltd., Rajkot, you have received a letter from the Sales Executive of Deepak Storewell Products, Mumbai, enquiring about your store wells, safes and vaults. Draft a suitable reply. **07**
- Q – 4 A** As the Manager of Beriwalla Impex Pvt. Ltd., Kolkata, write a letter to the Sales Officer of Khazana Toys Private Limited, New Delhi, placing an order for different types of toys and games. Mention in your letter the need for prompt delivery. **08**
- B** You have received an order from Kredence Enterprises Pvt. Ltd., Chennai, for home appliances. As the Sales Correspondent write a reply giving the time and mode of

transport. Also mention the mode of payment you prefer.

OR

- Q – 4**   **A**   As the Sales-in-Charge of Skylarkk Trading Co., Bengaluru, write a letter to the Sales Officer of Micromax Instruments Pvt. Ltd., Pune, placing an order for different varieties of clocks and watches. Also tell them that the goods should be despatched within seven days of the receipt of the order. **08**
- B**   As the Proprietor of Ashirvad Techno Equipments – India, Gandhinagar, you have received an order for COPYSTAR Computer Printers from the Sales Manager of Friends Emporium Ltd., Fariadabad. Write a letter to them telling that the printer is no longer available in the market and make an offer of another brand called, KYOCARE. **07**

X = X = X

SEAT No. _____

No. of Printed Pages : 2

(6A) SARDAR PATEL UNIVERSITY

B.Com Examination

II- Semester *HL*

Monday

Date: 24/04/2017

Morning Session

Time: 10.00 am to 12.00pm.

Subject/Course Code: Climate Change and Sustainable Development

Subject/Course Code: UBO2SCOM01

Total Weightage/Marks:60

Q-1	(A)	Discuss the causes of environmental change.	(08)
	(B)	Explain the effects of environmental change.	(07)
OR			
Q-1		Discuss the role of individual in prevention of pollution	(15)
Q-2	(A)	Write short note in Green house gases.	(08)
	(B)	Write short note on Emissions.	(07)
OR			
Q-2		Discuss in detail the Mitigation-Policies-and Protocols	(15)
Q-3	(A)	Discuss the Water conservation	(08)
	(B)	Discuss the methods of Rainwater harvesting.	(07)
OR			
Q-3		Discuss in detail the problems of water crises and suggest measures accordingly.	(15)
Q-4		Describe the problems and prospects of Rural Development.	(15)
OR			
Q-4		Describe the problems and prospects of Sustainable Urban future.	(15)
-

No of Printed Pages : 2

(6A) SARDAR PATEL UNIVERSITY

B.Com Examination

II- Semester NC

Monday

Date: 24/04/2017

Morning Session

Time: 10.00 am to 12.00pm.

Subject/Course Code: Climate Change and Sustainable Development

Subject/Course Code: UBO2, SCOM01

Total Weightage/Marks:60

Q-1	(A)	પર્યાવરણીય પરિવર્તનના કારણોની ચર્ચા કરો.	(08)
	(B)	પર્યાવરણીય ફેરફારોની અસરો સમજાવો.	(07)
OR			
Q-1		પ્રદૂષણની રોકથામમાં વ્યક્તિગત ભૂમિકા અંગે ચર્ચા કરો.	(15)
Q-2	(A)	ગ્રીન હાઉસ ગેસ પર ટૂંકી નોંધ લખો.	(08)
	(B)	ઉત્સર્જન પર ટૂંકી નોંધ લખો.	(07)
OR			
Q-2		સ્થળાંતર અંગે વિગતમાં નિયમો અને પ્રોટોકોલની ચર્ચા કરો	(15)
Q-3	(A)	જળ સંરક્ષણની ચર્ચા કરો	(08)
	(B)	વરસાદી પાણી સંગ્રહ અંગેની પદ્ધતિઓ અંગે ચર્ચા કરો.	(07)
OR			
Q-3		પાણીની કટોકટીની સમસ્યાઓની વિગતવાર ચર્ચા કરો અને તે પ્રમાણે પગલાં સૂચવો.	(15)
Q-4		ગ્રામીણ વિકાસની સમસ્યાઓ અને શક્યતાઓનું વર્ણન કરો.	(15)
OR			
Q-4		ટકાઉ શહેરી ભવિષ્યની સમસ્યાઓ અને ભાવિઓનું વર્ણન કરો.	(15)

SARDAR PATEL UNIVERSITY
B.Com. (II Semester) Examination
Monday, 24th April 2017
10.00 a.m. to 12.00 p.m.
UB02SCOM02 : National Cadet Corps (NCC) - I

Total Marks : 60

Note : Figures to the right indicate marks.

Q.1

- [a] Explain in brief the history of NCC [05]
 [b] Write the full form of the following : [10]
     [i] CATC   [ii] NIC   [iii] BLC   [iv] RDC   [v] TSC
     [vi] AAC   [vii] ALC   [viii] YEP   [ix] IDC   [x] IGC

OR

Q.1

- [a] What are the incentives for NCC cadets during and after NCC training ? [06]
 [b] Explain the following social service activities : [09]
     [i] Swachchhata Abhiyan   [ii] Tree Plantation
     [iii] Voter's Awareness Programme

Q.2

- [a] Discuss the main Religions of India. [08]
 [b] Discuss the fundamental essentials for National Unity. [07]

OR

Q.2

- [a] Discuss the role of youth in Nation Building. [08]
 [b] Explain the importance of National Integration. [07]

Q.3

- Explain the following Drill movements : [15]
     [i] Saluting   [ii] Marching   [iii] Attention   [iv] Stand at Ease
     [v] Dismissing.

OR

Q.3

- [a] What do you understand by Words of Command ? [08]
     Explain the principles of effective Word of Command ?
 [b] Discuss the qualities of a good Drill Instructor. [07]

Q.4

- Fill in the blanks : [15]

- [1] The motto of NCC is _____ and _____
 [2] The name of ADG of Gujarat Directorate NCC is _____
 [3] There are _____ NCC Directorates in India.
 [4] In NCC Directorate, Gujarat, the NCC Group Head Quarters are :
     _____, _____, _____, _____.
 [5] The word of command is divided into two parts : _____, _____
 [6] The distance between front and rear line in Khuly line is _____ inches, whereas in Nikat Line, it is _____ inches.
 [7] The rate of steps per minute in Slow March _____, Normal March _____ and Quick March _____.

VVV

ગુજરાતી તરજૂમો

કુલ ગુણ : ૬૦

નોંધ: જમણી બાજુ દર્શાવેલા અંક પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.

પ્ર.૧

- (અ) એનસીસીનો ઇતિહાસ ટૂંકમાં જણાવો. [05]
 (બ) નીચે દર્શાવેલનું પુરું નામ લખો : [10]
 [i] CATC [ii] NIC [iii] BLC [iv] RDC [v] TSC
 [vi] AAC [vii] ALC [viii] YEP [ix] IDC [x] IGC

અથવા

પ્ર.૧

- (અ) એનસીસી તાલીમ દરમિયાન અને પછી એનસીસી કેડેટસ્ને કયા પ્રતિસાદનો આપવામાં આવે છે ? [06]
 (બ) નીચેની સામાજિક સેવાની પ્રવૃત્તિઓ સમજાવો. [09]
 (૧) સ્વચ્છતા અભિયાન (૨) વૃક્ષા રોપણ (૩) મતદાર જાગૃતિ અભિયાન.

પ્ર.૨

- (અ) ભારતના મુખ્ય ધર્મોની ચર્ચા કરો. [08]
 (બ) રાષ્ટ્રીય એકતા માટેની મૂળભૂત આવશ્યકતાઓની ચર્ચા કરો. [07]

અથવા

પ્ર.૨

- (અ) રાષ્ટ્ર નિર્માણમાં યુવાનોની ભૂમિકાની ચર્ચા કરો. [08]
 (બ) રાષ્ટ્રીય એકતાનું મહત્વ સમજાવો. [07]

પ્ર.૩

- નીચે દર્શાવેલ ડ્રીલ કાર્યવાહી સમજાવો : [15]
 (૧) સેલ્યુટ કરવું (૨) માર્ચિંગ (૩) સાવધાન (૪) વિશ્રામ (૫) વિસર્જન
 અથવા

પ્ર.૩

- (અ) વર્ડ ઑફ કમાન્ડ એટલે શું ? અસરકારક વર્ડ ઑફ કમાન્ડના સિદ્ધાંતો સમજાવો. [08]
 (બ) સારા ડ્રીલ ઇન્સ્ટ્રક્ટરની લાયકાતોની ચર્ચા કરો. [07]

પ્ર.૪

- ખાલી જગ્યા પૂરો : [15]
 (૧) એનસીસીનો ધ્યેય મંત્ર _____ અને _____ છે.
 (૨) ગુજરાત નિર્દેશાલય એનસીસીના એડીજનું નામ _____ છે.
 (૩) ભારતમાં કુલ _____ એનસીસી નિર્દેશાલયોની સંખ્યા છે.
 (૪) ગુજરાત નિર્દેશાલય એનસીસીમાં આવેલ એનસીસી ગ્રુપ હેડક્વાર્ટર્સ _____, _____, _____, અને _____ છે.
 (૫) વર્ડ ઑફ કમાન્ડ બે ભાગમાં વહેંચવામાં આવે છે. : _____ અને _____.
 (૬) આગળની લાઈન અને પાછળની લાઈન વચ્ચેનું અંતર ખુલી લાઈનમાં _____ ઇંચ, જ્યારે નિકટ લાઈનમાં _____ ઇંચનું હોય છે.
 (૭) દર મિનિટ દીઠ કદમની સંખ્યા ધીરે ચલમાં _____ કદમ, સામાન્ય ચલમાં _____ કદમ અને ઝડપી ચલમાં _____ કદમ હોય છે.

▽▽▽▽

[3-A]

SEAT No. _____

No. of Printed Pages: 2

( ) SARDAR PATEL UNIVERSITY

B.Com Examination

II- Semester

Monday

Date 24/04/2017

Evening Session Time: 10.00 am to 12.00 pm.

Subject/Course Code: National Service Scheme-I

Subject/Course Code: UB02SCOM03

Total Weightage/Marks:60

Q-1	(A) Describe the objectives of NSS.	(08)
	(B) Explain the philosophy of NSS.	(07)
	OR	
Q-1	Discuss the role of NSS advisory committees.	(15)
Q-2	Describe the administrative structure at university level.	(15)
	OR	
Q-2	Describe the administrative structure at national level.	(15)
Q-3	(A) Describe the basic components of NSS activities.	(08)
	(B) Describe the various NSS programmes and activities.	(07)
	OR	
Q-3	Write a report on special camping programme.	(15)
Q-4	Describe the objectives and importance of planning of programme.	(15)
	OR	
Q-4	Write a report on planning of programmes at institutional level.	(15)

.*-

3-AJ

SEAT No. _____

No. of Printed Pages: 2

( ) SARDAR PATEL UNIVERSITY

B.Com Examination

II- Semester

Monday

Date 24/04/2017

Evening Session Time: 10.00 am to 12.00 pm.

Subject/Course Code: National Service Scheme-I

Subject/Course Code: UB02SCOM03

Total Weightage/Marks:60

Q-1 (અ) NSS ના હેતુઓ નુ વર્ણન કરો. (08)

(બ) NSS ની ફિલસૂફી સમજાવો. (07)

OR

Q-1 NSS સલાહકાર સમિતિઓની ભૂમિકા ની ચર્ચા કરો. (15)

Q-2 યુનિવર્સિટી કક્ષાએ વહીવટી માળખા નુ વર્ણન કરો. (15)

OR

Q-2 રાષ્ટ્રીય સ્તરે વહીવટી માળખા નુ વર્ણન કરો. (15)

Q-3 (અ) NSS પ્રવૃત્તિઓ મૂળભૂત ઘટકો નુ વર્ણન કરો. (08)

(બ) વિવિધ NSS કાર્યક્રમો અને પ્રવૃત્તિઓ નુ વર્ણન કરો. (07)

OR

Q-3 ખાસ પડાવ કાર્યક્રમ (special camp) પર એક અહેવાલ લખો. (15)

Q-4 કાર્યક્રમના આયોજનના હેતુઓ અને મહત્વ વર્ણવો. (15)

OR

Q-4 સંસ્થાકીય સ્તરના કાર્યક્રમોના આયોજન પર એક અહેવાલ લખો. (15)

.*.

(2)

[4-A] Seat No. _____

No. of printed page : 1

SARDAR PATEL UNIVERSITY
B.Com. (II Semester) Examination
Monday, 24th April 2017
10.00 a.m. to 12.00 p.m.
UB02SCOM04 : Physical Education

કુલ ગુણ : ૭૦

નોંધ: જમણી બાજુ દર્શાવેલા અંક પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.

પ્ર.૧ વ્યક્તિગત સ્વાસ્થ્ય એટલે શું ? સ્વાસ્થ્યની વ્યાખ્યાઓ જણાવી સ્વાસ્થ્ય શિક્ષણ દ્વારા (૧૫)
સ્વસ્થ વ્યક્તિના આરોગ્યને પ્રભાવિત કરનાર પરિબલો જણાવો.

અથવા

પ્ર.૧ સ્વાસ્થ્ય શિક્ષણ એટલે શું ? વ્યક્તિગત આરોગ્યનો પરિચય આપી “ સ્વસ્થ વ્યક્તિ,
સ્વસ્થ સમાજ અને સ્વસ્થ રાષ્ટ્ર એક સાંકળરૂપે રહે છે ” વિધાનની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો.

પ્ર.૨ રોગ એટલે શું ? રોગની વ્યાખ્યા જણાવી રોગના પ્રકારો અને અસરો વિશે વિસ્તૃત માહિતી (૧૫)
આપો.

અથવા

પ્ર.૨ રોગ નિવારણ કાર્યક્રમો વિશે સવિસ્તાર માહિતી આપો.

પ્ર.૩ વ્યસન એટલે શું ? વ્યસનના પરિબલો જણાવી વ્યસનના પ્રકારો વિશે માહિતી આપો. (૧૫)

અથવા

પ્ર.૩ તમાકુ અને દારૂની આદતથી વ્યક્તિગત તેમજ કુટુંબ અને સમાજ પર થતી અસરો જણાવો.

પ્ર.૪ ટૂંકનોંધ લખો : કોઈપણ ત્રણ (૧૫)

૧. સુટેવો અને વ્યક્તિગત આરોગ્યપ્રદ ટેવો.
૨. વ્યાયામની અગત્યતા.
૩. વ્યક્તિગત સ્વાસ્થ્યને લગતી કુટેવો.
૪. ચેપી રોગોનો અટકાવ.
૫. વ્યસનથી માનવશરીર પર થતી અસર.
૬. સ્વાસ્થ્ય શિક્ષણના હેતુઓ.

▽▽▽

[5A]

SEAT No. _____

No. of Printed Pages : 2

Eng

SARDAR PATEL UNIVERSITY

BCOM (SEM II) Examination

24-4-2017 - April 2017

10.00 am -12.00 noon

UB02SCOM06-Climate Change and Sustainable Development

Total Marks: 60

Note: (1) Figures to the right indicate full marks of the question.
(2) Draw the diagrams wherever necessary.

Q.1 What is Pollution? What are effects and causes of Air, Marine and Noise Pollution? (15)

OR

Q.1 What is Disaster Management? Explain Disaster Management in Flood and Earthquake. (15)

Q.2 Explain in detail how an Economy grows from unsustainable development to sustainable development? (15)

OR

Q.2 Explain :

(A) Rehabilitation problems of people (07)

(B) Rainwater Harvesting (08)

Q.3 What is Environment? Explain issues involved in enforcement of Environmental Legislations. (15)

OR

Q.3 Explain :

(A) Nuclear accidents and nuclear holocaust (07)

(B) Climate change and effects (08)

Q.4 What is Human population? Explain Causes of population explosion. (15)

OR

Q.4 Explain :

(A) The effects of Environment on Human Health (07)

(B) Role of Information Technology in Environment and Human Health (08)

*****

[5A]

૬૫૬

SARDAR PATEL UNIVERSITY

BCOM (SEM II) Examination

24-4-17 April 2017

10.00am - 12.00 noon

UB02SCOM06-Climate Change and Sustainable Development

Total Marks: 60

- નોંધ: (1) જમણી બાજુ પુરા ગુણ સૂચવેલ છે.
(2) જરૂર પડે ત્યાં આકૃતિ, ચાર્ટ અથવા આલેખ નો ઉપયોગ કરો.

Q.1 પ્રદુષણ એટલે શું ? હવા, દરિયાઈ અને અવાજ ના પ્રદુષણ ની અસરો તપાસો. (15)

અથવા

Q.1 આપત્તિ વ્યવસ્થા તંત્ર એટલે શું ? પુર અને ઘરતીકપ નું આપત્તિ વ્યવસ્થા તંત્ર સમજાવો. (15)

Q.2 અર્થતંત્ર બિનટકાઉ વિકાસ થી ટકાઉ વિકાસ તરફ કઈ રીતે ગતિ કરે છે ? વિગતે સમજાવો. (15)

અથવા

Q.2 સમજાવો:
(1) લોકો ના પુનઃવસન ના પ્રશ્નો (07)
(2) વરસાદી પાણી નો સંચય (08)

Q.3 પર્યાવરણ એટલે શું ? પર્યાવરણના કાયદાઓના અમલીકરણ માં સમાવિષ્ટ થતા પ્રશ્નો ચર્ચો. (15)

અથવા

Q.3 સમજાવો:
(1) પરમાણુ અકસ્માતો અને પરમાણુ સર્વનાશ (07)
(2) આબોહવા પરિવર્તન અને તેની અસરો (08)

Q.4 માનવ વસ્તી એટલે શું ? વસ્તી વિસ્ફોટ નાં કારણો સમજાવો. (15)

અથવા

Q.4 (1) માનવ વસ્તી પર વાતાવરણ ની અસરો (07)
(2) વાતાવરણ અને માનવ આરોગ્ય પર માહિતી સંચારની ભૂમિકા (08)

X = X = X

(2)